

JAVA-BODE.

NIJWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A^o. 1853.

Zaterdag 6 Augustus.

N°. 62.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* f 12.50
" " " " *Java* " 15.—
" " " " *Buitenbezittingen* " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met *derzelver herhaling is zestig duiten* voor de *drie woorden*, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

's Konings besluit van den 25sten April 1853 no. 87. is de indische militaire ambtenaar der derde klasse met verlof C. laatstelijk spijverzorgder bij het groot-militair hospitaal te Java, op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen; waarna hij is gesteld in het genot van pensioen.

Resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van den 23sten Maart 1853 litt. A No. 2 en litt. A No. 4, is de oost-indische ambtenaren mr. W. C. E. baron de Geer en E. Brouwer, met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 30sten Maart 1853 litt. H1, zijn de regenten van Bodjonegoro en Toeban, van toemengoong *Tirto Noto* en radhen toemengoong *Tjistro Noto*, verheven tot den rang van Adhipati.

Resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal is, bij besluit van den 20 Julij 1853 No. 1, aan den heer *Frederic Carol Koning*, verleend een tot uitsluitende gebruikmaking strekkend otkrooi, voor den tijd van tien jaren, voor de *zuivering van oliën, en wel namelijk van katjang-olie, door onontolbare en onschadelijke stoffen.*

Benoemingen.

Civiel Departement.

OPENSIONEERD:

met behoud van regt op pensioen eervol uit 's lands dienst ontslagen ambtenaar *J. R. Lango*, laatstelijk secretaris der residentie Rembang.

ONTSLAGEN:

zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van lid in den raad van justitie te Banda, *J. W. van der Sluis*, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

BENOEMD:

resident van Riouw, *T. J. Willer*, thans resident van de West- Aldeeling van Borneo.

lid in den raad van justitie te Banda, de kapitein der infanterie *C. M. van Wieringen*.

lid in den raad van justitie te Amboina, de kapitein der artillerie *A. W. van Laafien*.

BIJ DE LANDMAIL VERBODEN EN VERBODEN.

BEVORDERD:

kontroleur der 1ste klasse, *F. Klein*, thans controleur der 2de klasse.

kontroleur der 2de klasse, *O. W. Swaving*, thans controleur der 3de klasse.

de *Kommissie voor de Begraafplaatsen van Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen te Batavia.*

ONTSLAGEN:

uithoofde van overplaatsing, de sekretaris en thesaurier *P. A. Gijbers*, benoemd 1ste kommis op het bureau van den assistent-resident der Ommelanden van Batavia.

BENOEMD:

lid, *A. A. Reed*, koopman te Batavia, vroeger die betrekking bekleed hebbende.

sekretaris en thesaurier, *W. Beijlon Loudon*, 1ste kommis op het residentie-kantoor te Batavia.

Militair Departement.

BENOEMD:

sekretaris van den raad van verdediging van Nederlandsch-Indie, de kapitein der infanterie *R. F. de Sijff*.

OVERGEPLAATST:

het 7de bataillon infanterie, de-luitenant-kolonel *P. Wetselaar*, van het 6de bataillon.

het garnisoens-bataillon op Banka, de majoor *H. W. van Rijn*, van het 6de bataillon.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

de directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze

DE VERDELING. (vervolg.)

Deze weigering had ik waarlijk niet voorzien! — de baron verwonderd uit. — Maar zoo gij noch noch tegen de menschen wilt schrijven, wat wilt dan in een journaal?

Ik wil de handelingen berispen die niet uit de tot algemeen welzijn voortvloeiende, de zwakke den sterke verdedigen, ten gunste der menschheid wet spreken, maar al moest mijn onderhoud er van afnemen, nooit zal ik mij verlagen het inwendig leven van iemand wie het ook zij aan te tasten, om hem met de overladen; door voor het publiek de gezamenlijke zijner familie bloot te leggen, hem in zijne inwonende genegenheden beleedigende. Het huis van ieder is een onschendbaar heiligdom.

Le dat uw laatste woord? — hernam de heer de Meijer. Misschien hebt gij ongelijk, en de proef daarvan is dat ik tien menschen voor één zal vinden die voorstel met minder groote voorregten dan die u aangeboden, zullen aannemen.

Ik heb niets tegen hen te zeggen. — hernam de heer de Meijer. Handelen volgens hunne overtuiging, zoo als ons mijn geweten; en daardoor laat ik mij al niet leiden; het voorbeeld van anderen doet niets tot besluiten af.

Maak zich zelve zulk eene opregte overtuiging

bekend, dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overtoer der brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar Singapore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

In de maand Augustus	op	9	en	24	van die maand
" " " " " " " "	"	8	"	25	" " " "
" " " " " " " "	"	10	"	26	" " " "
" " " " " " " "	"	9	"	26	" " " "
" " " " " " " "	"	11	"	27	" " " "

terwijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen binnen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht wordend pakketchip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst af te wachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

b. voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, De Directeur voornoemd,
22 April 1853. DE VEER.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand April 11, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór *ultimo dezer* ten vendukantore moet geschieden wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Namens het Vendudepartement.

Batavia, De Secretaris en Boekhouder,
4 Aug. 1853. W. L. RAMACK.

Vendutien.

Op Maandag 8 Augustus, des morgens ten 10 ure, in 's lands graan- en ijzermagazijnen, van diverse onbruikbare defecte en overtollige gereedschappen en vaatwerken.

En

Voor het commissiehuis van *A. van Ommeren en Co.*, tegen 2 pCt vendutalaris, van 150 Sumbawa-paarden. Zie advertentie No. 611.

Op Dingsdag 9 Augustus, voor rekening van den lande, van eenige kleedingstukken, afkomstig van supplétie troepen, en eene partij hout-, glas-, ijzer- en koperwerken, afgekeurd tot verder gebruik of buiten dienst gesteld.

En

Voor het commissiehuis van *A. van Ommeren en Co.*, tegen 4 pCt. vendutalaris, van beschadigde lijwaden.

Op Woensdag 10 Augustus, des morgens ten 10 ure, voor 's lands kleeding- en provisiekapitelen, van 13976½ amst. ponden Java-boonen, uit den oogst van 1851, 197 amst. ponden Hollandsch ge-rookt spek, afkomstig van het schip *van der Palm*, en eene partij defecte kooi- baksgoederen.

Op Donderdag 11 Augustus, voor het commissiehuis van *Vaupel en Co.*, van diverse koopmansgoederen, wijnen, provisien, enz.

Op Vrijdag 12 Augustus, voor de toko van *B. J. Leon*, op Bazaar Senin. Zie advertentie No. 608.

Op Zaterdag 13 Augustus, op 's lands houtstapelplaats voor rekening van het gouvernement, van diverse houtwerken.

BATAVIA.

In den Soerabayaschen *Oostpost* van den 18den Mei leest men een artikel over de sedert een jaar te Amboina gefabriceerde *Parel Sago*, waarin zij minder goed wordt geacht dan de Singapore'sche en gezegd, dat en de rondheid der korrel en de kleur nog veel te wenschen overlaat, alvorens de laatste te kunnen evenaren.

Van goederhand zijn wij onderrigt dat de pogingen daartoe thans ten volle geslaagd zijn. De heer *J. H. Hoedt*, die te Amboina dat fabrikaat op zich genomen heeft, had zich naar Singapore begeven, alwaar de Sago in ruwen en muffen toestand van Borneo aangebragt en gepareld wordt, om de bewerking daarvan te leeren kennen. Dit mogt hem echter niet gelukken, alzo hij wantrouwen bij de Chinese fabrikanten scheen in te boezemen. Hierdoor evenwel niet afschrikt, keert die heer naar Amboina terug en brengt eene volle lading ruwe Sago van daar naar Singapore. Hij zet die goed en vlug van de hand, komt daardoor in nadere aanraking met de bewerkers en in de gele-

genheid om de bewerking af te zien, gaat van daar naar Batavia, alwaar hij al de noodige gereedschappen en werktuigen laat maken en in zijne geboorteplaats (Amboina) terug gekomen, neemt hij zijne eerste proef en zendt den uitslag naar Soerabaya, alwaar die, zoo als wij hier boven gezegd hebben, niet te gunstig beoordeeld is.

Ieder begin is moeilijk; ook dat wist de heer *J. H. Hoedt* en hij liet zich door dien min gunstigen uitslag niet afschrikken. Hij waagde zijn kapitaal verder en moogt zoo gelukkig zijn, zijn doel te bereiken. Wij waren in de gelegenheid zijn later fabrikaat, zoo van *Parel Sago* als *Sago Meel* te zien, van de eerste drie soorten. Beiden munten uit in witheid en zuiverheid en de korreling doet niet in het minste voor die van Singapore onder. Met den prijs is het even zoo. De heer *Hoedt* levert zijne *Parel Sago* à f 9.— en het Meel voo f 7.— of in Doll. 3.— en Doll. 2.33, eveneens als te Singapore buiten de amballage, die ook daar afzonderlijk betaald moet worden.

Wij juichen de onderneming van dien heer toe en hopen dat zij voortdurend met een gelukkigen nitslag moge bekroond worden. Immers de Amboinees, thans, zoo als bekend is, in een zeer armoedigen toestand verkeerende en in de laatste jaren zoo veel ongelukken te betreuren gehad hebbende, zal, zoodra de Sago te zijnen even als te Singapore een gewild artikel in den handel wordt, daarin een ruim bestaan kunnen vinden, het zij door zich als werker te verhuren, het zij door zijne ruwe Sago tegen een billijken prijs van de hand te zetten en daartoe de voortbrengselen van die duizenden Sagoboomen te bezigen, die, thans geheel onbenut en alleen aan de natuur overgelaten, in de bosschen van den Molukkes gevonden worden.

— De Heer *de B...* en Meijufv. *S...* vierden op den avond van den 30sten Julij j. l. hunne bruiloft. Men zou haast hebben kunnen vragen: 'hunne zilverren bruiloft?' want de beide verloofden hadden zoo wat te zamen het getal van CXXV achter den rug, terwijl hun oudste zoon, die ruim drie kruisjes tellen mag en reeds tweemaal gehuwd is geweest, met nog een aantal hunner andere kinderen, op het feest tegenwoordig was. Om 't even! Men was vrolijk, schertste, dansde, maar ~~een enkel woord de algemeene vreugde~~ gestoord. Eene der genoodigde, *Jufvr. H.*, eene zwaarlijvige, vijf en dertigjarige vrouw, werd na het dansen ongesteld. Haar overviel plotseling een algemeene verdooving; zij voelde niets van hetgeen zij aanvatte; eene hevige benaauwdheid volgde daarop en zij viel bewusteloos neder. In eene kamer gebragt, deed men alle moeite om haar bij te brengen en werd er om geneeskundige hulp gezonden. Maar toen die kwam, was het te laat en reeds was zij van eene aardsche, tot eene, zoo als wij hopen, cenwige vreugde overgegaan.

— Ongeveer ten 9 ure in den avond van den 3den dezer vervoegden zich twee fatsoenlijk gekleede personen bij den in kampong Noordwijk wonenden Muzikmeester *Faber* en verzochten dien te spreken. De heer *Faber*, uithoofde zijner aangeborene blindheid door een Inlandsche bediende geleid, kwam voor en verzocht hen in het binnenvertrek plaats te nemen. Zij vroegen hem daarop of hij eene piano kon stemmen, zeggende in het Hôtel der Nederlanden te logeren en op het verkregen antwoord van ja, was de vraag hunnerzijds of de heer *Faber* ook les in de muziek aan hun *zoontje* wilde geven en hoeveel hij daarvoor in de maand verlangde?

De heer *Faber* antwoordde veertig gulden. Ook al goed, zeide een hunner, die eerst Fransch, doch later Hollandsch sprak, de *voogden* moeten het toch betalen, waarop de andere den heer *Faber* vroeg of diens bediende even een visitekaartje bij den digtbij wonende heer *P...* mogt brengen en daartoe de vergunning verkregen hebbende, beduidde hij in het maleisch, doch met een Engelschen tongval, waar het kaartje te bezorgen.

eerbiedigende, bijna beschaamd over de rol die hij gespeeld had en over de les die hij zoo even had ontvangen, hernam de baron:

— Dit is dus uw besluit; gij zult een phenix in mijne oogen blijven; ik moest u kennen om te kunnen gelooven aan zulk eene belangeloosheid, maar nu ik het heb gezien, geloof ik en is u mijne achting voor altijd verzekerd.

Zich toen tot doctor *Raimbault* keerende, vroeg hij dezen:

— Gaan wij zamen henen?
Deze maakte met het hoofd een afwijzend teeken; waarop de baron vertrok.

V.

De dooreengevlochten letters.

In een wijde leuningstoel, de eenigste die bij Julien was, met de handen op zijn stok, en de kin op de handen, had de doctor bij dit onderhoud het stilzwijgen bewaard. Lang had hij dat gelaat beschouwd waarop de edelste gevoelens zich afteekenden, en zijn opmerksame blik had er niet het minste van aarzeling of spijt op kunnen ontdekken. Julien had eenvoudig, eerlijk maar door overtuiging gehandeld. De jongeling hartelijk lief hebbende, door zijne edele gevoelens aangetrokken, was doctor *Raimbault* er niet alleen gekomen

om er de baron de Fargueil te vergezellen; hij wilde Julien iets voorstellen waarover hij onophoudelijk dacht, Het was de verwezenlijking van een sedert lang gekoesterd plan; de moeilijkheid was evenwel om het gesprek er op te brengen.

— Weet gij wel, jonge vriend, — hernam de doctor wijfelend, dat gij mij verontrust? Ik geloof niet aan uwe ziekte, want gij zoudt mij hebben geraadpleegd. Ik hecht geen geloof aan vrees die u een leefregel doet volgen zonder dat men die u voorschrijft; wat ik geloof is dat gij zoo goedhartig, zoo kiesch zijt, dat gij welligt zonder geld zijnde, (vergeef mijne veronderstelling), gij dit niet aan den heer Duval hebt willen vragen, omdat gij wist dat hij zelf verlegen was. Kom aan, biecht eerlijk op, is het dat niet?

Bij deze openhartige toespraak was Julien bijna gereed de bekenenis te doen die de doctor verlangde, maar een gevoel van slecht geplaatste ijdelheid hield er hem van terug.

— De heer Duval is mij niets schuldig, daar wij de vereffening eerst later hebben gesteld, zoo hij mij evenwel zonder geld wist, ben ik zeker dat hij mij zulks, wat het ook mogt kosten, zou verschaffen. Gelukkig is het nog zoo ver niet, — voegde Julien er met een gedwongen lach bij.

— Mijn hemel, vriend! men kan verlegen zijn, en ik die spreek kom u een verzoek doen dat u bewijzen

De bediende vertrok en liet die beide personen bij zijnen meester achter. De heer P... wilde het visitekaartje, waarop gelitografeerd stond „Mr. Henry Grat-tan,” als van een hem onbekend persoon komende, niet aannemen. De bediende keerde terug en vond zijn meester druk pratende. het hoofd den eens links dan eens regts wendende, zeker veronderstellende tegen de bezoekers te spreken. — maar, ja wel! de vogels waren gevlogen en bij onderzoek... werd er aan den muur een zilveren horologie vermist!

Van dien diefstal werd nog dezelfde avond der politie en door deze aan de hier gevestigde horologie-makkers kennis gegeven, met verzoek bij het te koop of ter reparatie aanbieden daarop te willen letten en reeds den volgenden dag werd het gestolene voorwerp door een Inlandsch soldaat bij den horologiemaker L... op Goenong Sahari gebracht, vergezeld van een briefje met eene bijna onleesbare handteekening, waarin ver-zocht werd hetzelfde te herstellen.

De politie is de daders op het spoor, en de verden-king valt op personen, die reeds meermalen, volgens zeggen van den bovenvermelde horologiemaker, ge-tracht hadden horologien bij hem te ontvreemden, dus ware liefhebbers van uurwerken. misschien om voor en in alles den waren tijd te kennen. Wij hopen spoed-ig in staat te zijn den verderen uitslag der pogingen van de politie mede te deelen.

Dit feit, zoo wel als de wijze waarop en door wie het is verrigt, is zoo ongehoord, zoo geheel vreemd in de Bataviasche wereld, dat het wel ieders verwon-dering moet opwekken. Men verlangt, wenscht, haakt en hoopt naar en op maatschappelijke vooruitgang in Indië. Welnn! klaarblijkelijk is hij in aantogt, maar of het wel de regte is, daar twijfelen wij aan.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden: Van *Cheribon* wordt van den 30sten Julij het vol-gende gemeld:

In den nacht van den 24sten op den 25sten dezer, zijn te *Indramajoe* omstreeks drie ure, drie met spoed elkander opvolgende schokken eener aardbeving gevoeld loopende noord en zuid, en voorafgegaan door onder-aardsch geluid; terwijl men te *Lossarang*, in de afdeeling *Indramajoe* gelegen, eene golvende beweging van den grond heeft waargenomen.

Ongelukken of schade zijn bij die gelegenheid niet ondervonden.

NEDERLAND.

TROONREDE

TER

Opening der Staten-Generaal.

Vereenigde Zitting der beide Kamers. (14 Junij.)

Ten 12½ ure wordt de vergadering, in de zaal der Tweede Kamer, door den heer *J. A. Philips* geopend.

Door den griffier der Eerste Kamer wordt voorlezing gedaan van het besluit des Konings, dezer dagen genomen, waarbij *Mr. J. A. Philips* wederom benoemd wordt tot voorzitter der Eerste Kamer gedurende de aanstaande zitting der Staten-Generaal.

De Voorzitter, die derhalve met het beleid der vergadering in de tegenwoordige vereenigde zitting belast is, benoemt eene commissie van 18 leden der beide kamers, om Z. M. den Koning, bij Hoogdeszelfs aankomst aan de vergaderzaal te ontvangen, en in- en uitgeleide te doen.

Ten 1 ure vervoegen zich de ministers, alsmede de leden van den raad van State, in de vergaderzaal.

Na een kort tijdverloop, wordt de komst van Z. M. den Koning aangekondigd, die zich met Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, op de wijs, in het programma omschreven, naar het gebouw der Staten-Generaal begeven heeft.

De Koning, door de commissie ter vergaderzaal bin-nengeleid, plaatst zich op den troon en houdt de na-volgende aanspraak:

Mijne Heeren!

Ik ben levendig getroffen geworden, toen onlangs duizenden mijner bemide Onderdanen, geschokt in hun nationaal gevoel, en verontrust over hunne teederste belangen, zich tot Mij wendden, en van Mij voorziening tegen het voorwerp hunner beklaming verlangden.

Doordrongen van Mijne verplichting om aller belangen en regten te beschermen, heb ik gemeend Mij niet te moeten vereenigen met den raad, welke Mij door de Raadslieden der kroon werd gegeven. Ik begreep, dat het opvolgen daarvan de hoog gestegene beklaming niet opheffen, de onmiskenbare spanning der gemoeden niet bedaren kon.

Op het alstoen geopenbaard verlangen der Ministers, heb ik aan sommigen hunner ontslag verleend en hen vervangen door mannen, die Mij vertrouwen bezitten.

Ik heb mij verplicht geacht, in verband daarmee, een deel der vertegenwoordiging te ontbinden, en de kiezers te de gelegenheid te stellen om te doen blijken van hunne waardering der omstandigheden.

zal dat ik weinig eigenliefde heb, als het dergelijke punten betreft. Ik verwachtte een vriend, ik had hem een vertrek dicht bij het mijne doen maken; gisteren als een ware onbezonne, zonder te bedenken dat ik de bodem van den zak naderde, heb ik de rekening van den bebanger doen betalen, mijn bankier is tot morgen naar buiten, en minder gelukkig dan gij, bevind ik mij beden zonder iets....

Een bliksemstraal zou Julien minder ontsteld hebben dan deze woorden van den doctor, zijne ijdelheid had hem eene onwaarheid doen zeggen, hij durfde die niet terug trekken, en stamelde met eene bijna onverstaanbare stem:

— Al wat ik heb is tot uw dienst, doctor, maar het ongeluk wil dat op dit oogenblik....

— Gij een weinig schraal bij kas zijt, is het niet?.... Oeh, leen mij slechts een paar kroonen....

Dat was te veel voor den armen Julien; de tranen rolden hem langs de wangen, hij viel op een stoel neder. Bij dezen aanblik, gevoelde de doctor zulk eene smartelijke gewaarwording dat het hem scheen nimmer iets dergelijks te hebben ondervonden, hij weende ook.

— Ach, — hernam hij, — gij hadt mij dan wel slecht beoordeeld, dat gij mij uwe bezwaren niet hebt medegedeeld? Ik bemin u immers als een zoon?

Bij deze woorden omhelsde Julien den doctor.

— Ja, ik weet dat gij mij liefhebt, — zeide hij, — ja dikwerf zag ik dat gij mij aanzaagt zoo als ik dacht

Thans zie ik Mij met genoegen op nieuw omringd door de beide kamers der Staten-Generaal, en het is Mij eene behoefte geweest, Mijne Heeren! in persoon Uwe vergadering te openen.

Het verheugt mij dit te kunnen doen onder verblij-dende uitzigten. Gewenschte goede verstandhouding naar buiten; toenemende ontwikkeling en welvaart naar binnen — deze zijn de gelukkige voortteekenen, waar-onder de wetgevende magt hare werkzaamheden mag hervatten.

Het bezwaar intusschen, waarop ik bij den aanhef het oog had, is tot Mijne leedwezen nog niet uit den weg geruimd.

Ik heb getracht hierin te voorzien, zoowel door op-helderingen uit te lokken daar, van waar de wonde, onwillekeurig, gelijk ik veronderstel, was toegebracht, als door maatregelen in eigen boezem te nemen.

De overtuiging heeft zich bij de Regering gevestigd, dat aan vele moeilijkheden alleen door eene wet is te gemoet te komen.

Het zesde hoofdstuk der Grondwet verzekert regten aan de kerkgenootschappen; maar het legt ook aan de regering pligten op, bij welker volbrenging het gezag der wet niet kan worden gemist.

Het is Mijne oogmerk hiertoe Uwe medewerking in te roepen.

Ik zal dit met te meer vertrouwen doen, naarmate ik verzekerd ben, dat de geest van gematigdheid en be-daard onderzoek, aan Onzen landaard zoo zeer eigen, bij Uwe overwegingen zal voorzitten, en dat het Uwe ernstige zucht zal zijn, gelijk het de Mijne is, het be-ginsel van godsdienstige verdraagzaamheid, op Onzen bodem sinds lang inheemsch, met kracht te handhaven, en alles te vermijden, wat verdeeldheid en scheuring tusschen de zonen van hetzelfde vaderland zou kunnen doen ontstaan.

Op die wijze zal het mogelijk zijn een' toestand te doen geboren worden, waarin door den staat aan alle kerkgenootschappen eene gelijke bescherming kan wor-den verleend, en waarin zij, in gemeenschappelijke on-derwerping aan dezelfde billijke en onpartijdige wet, waarborgen vinden, voor hunne vrijheid en onderlinge zelfstandigheid.

Het is overigens Mijne voornemen in deze zitting al-leen die ontwerpen van wet aan Uwe beraadslagingen aan te bieden, welke onderwerpen betreffen, die eene spoedige voorziening eischen.

Ik verklaar alsnu deze vergadering geopend, en ik besluit met den wensch, dat de wijsheid, die van boven is, ook Ons moge opwekken en besturen, opdat Onze pogingen ten nutte van het dierbaar vaderland zich kenmerken door orde, vredelievendheid en regt."

Na het houden van deze aanspraak, verliet de Koning op de gewone wijs de zaal, en keerde Z. M. even als bij H. D. komst, onder het gejuich der talrijke, zoowel uit de residentie als van elders, zamengevloede menigte, naar het paleis terug.

— De *Nieuwe Rotterdamse Mail-Courant* van 23 Junij schrijft:

Ook de herstemmingen hebben plaats gehad en daar-door zijn nog eenige liberale leden in de kamer ge-bragt, als: de heeren *van Bosse*, *Storm*, *Storm van 's Gravesande*, *Sloot tot Oldhuis*, *van der Veen*, *Eck*, *Beens*, *Jaspers* en *de Poorter*. Den 14 dezer werden de kamers geopend met eene troonrede waarvan de in-druk niet gunstig was. Daarnit bleek, dat ook het te-genwoordig ministerie aan de Katholyke kerkregeling niets had gedaan en niets kon doen zonder eene specia-le wet, wier voordragt het toezeide. Het vorige minis-terie heeft dus gehandeld volgens de bestaande wetge-ving en niets hoegenaamd misdaan. Wat voor het ove-rige de wet, welke men voordragen zal, zal inhouden, weet men niet. Men gelooft niet, dat het mogelijk zal zijn eenige wettelijke bepalingen te vervaardigen, die aan de eischen van hen voldoen, welke het instellen der bisdommen op kerkelijk terrein wenschen te voor-komen of te beperken.

— Door Z. M. is uit het drietal kandidaten voor het voorzitterschap der tweede kamer, de heeren *Boreel van Hogelanden*, *Gevers van Endegeest* en *Luyben*, de eer-ste gekozen. Men ziet ook in die kamer de beraadsla-gingen over het adres van antwoord in den loop dezer week te gemoet.

— Te midden eener algemeene volksvreugde wordt het tegenwoordig nummer dezer courant verzonden. De komst van Z. K. H. prins *Hendrik* met H.D. gemalin, op 21 dezer, wordt, voornamelijk in de residentie, met een aantal feesten, zoo door de bevolking als ten hove ge-vierd.

— Het vermoeden dat de landverhuizers uit Friesland, die onder geleide van den heer *Bonnema* den 26 Febr. 11. van Harlingen zijn vertrokken, zich zouden bevin-den op het verongelukte schip *William and Mary*, is helaas! zekerheid geworden. Genoemde bodem heeft op den 4 Mei 11. schipbreuk geleden bij *Stirrup Key*, tusschen de Bahama Eilanden, en van de ruim 200 pas-sagiers, is het aan niet meer dan 27 personen gelukt

dat alleen een vader zijn zoon kon aanzien; ik zeg dat ik het dacht, daar nooit eens vaders oogen mij hebben aangestaard.

— Ik weet zulks, — zeide doctor *Raimbault*, — Du-val heeft mij van niets wat u betreft, onkundig gela-ten; en daarom moet gij mij volstrekt uwe bezwaren mededeelen. Ik heb een plan gevormd, waarvan ik de vruchten op mijnen ouden dag nog hoop te beleven.

Julien keek den doctor met een verwonderd gelaat aan; deze drukte hem de hand en ging in dezer voege voort:

— Ik ben jong getrouwd. Ik had een beroep dat ik mij had gekozen, ik had eene vrouw die ik aanbad; ook niettegenstaande twintig jaren zijn verlopen dat ik haar verloor, blijft haar beeld mij steeds bij en ik heb alles lief wat mij toeschijnt slechts de minste ge-lijkenis aan haar te hebben.

Dit zeggende vestigde de doctor een droevige blik op Julien's zwarte haren.

— Zij had mij een kind geschonken, — vervolgde doctor *Raimbault*, — de moeder stierf in 1813, ik ver-loor het kind door eene vreeselijke gebeurtenis in 1814. Sedert dien tijd heb ik alleen geleefd, zonder belang-stelling in de wereld, bijna zonder genegenheid. Ik zag u en alles veranderde, gij hebt alle deugden die ik in een zoon gewenscht zou hebben, dat warm hart dat noodig is om het mijne te kennen en hebt in uwe gelaats-

zich te redden; onder die geredden zijn, voor zoo bekend, slechts drie *Friezen*, nl. *Oene M. Wagena* van t'Heerenveen, *Ulbe A. Bergsma* van Pingjum *Isaak E. Roorda*, van Datumawoude. Na zes u zwervens op zee, in eene boot, zijn ze door een A-rikaansch schip (*Pollux*), bestemd naar Liverpool, genomen en in die stad behouden doch met achte-ting van alle hunne bezittingen aan wal gebracht.

— De geruchten van eene benoeming van prins *Hendrik* tot gouverneur-generaal van Nederl.-Indië, zijn in de gewoonlijk goed onderrigte kringen volstrekt geloof.

— Den 29 dezer zal van *Harderwijk* vertrekken, den 30 daaraanvolgende over te gaan aan boord het barkschip *de Schelde*, gezagvoerder *P. van De* liggende ter reede van Rotterdam, een detachement sterk 160 onder-officieren en manschappen, bestemd naar de Oost-Indië, onder bevel van den 2den *Korps* O. I. infanterie *H. A. A. Niclou*, van verlof naar Java terugkeerende; medegeleiders zijn: de 2de *Korps* der artillerie *C. H. C. Flug* van *Aspermont* en officier van gezondheid 3de kl. *A. L. C. Stodtke*.

— Wij genieten thans bij eene matige zomerwarde het heerlijkste weder. Behalve een weinig onwe-der was dit gedurende de jongst verlopen 14 dagen, voer-durend het geval. Na den laatste gevallen regen, is toestand der veldgewassen aanzienlijk verbeterd, ziet dan ook vrij algemeen een redelijken oogst te moet. Reeds komen nieuwe aardappelen ter markt hoewel de voortdurende verzending naar Engeland zer aard- en andere vruchten, de prijzen doet stij-zen zoo laat het zich aanzien, dat de toekomende dru-aanvoeren deze al spoedig voor alle standen bereik-baar maken.

De boomvruchten schijnen dit jaar eene uitzonder-te zullen maken, nimmer toch zag men de boomen zulk een prachtig gewaad; ieder appelboom is nu men een rozenboom vol van de schoonste en geur-rijke bloemen ziet. De kersen-, puimen- en perenboomen hebben de vruchten reeds gezet en belooven bov-er mate veel; van de appelboomen kan men dit ook grond verwachten.

— Men verneemt, dat, blijkens eene van gouven-mentswege gedane mededeeling, de Roomsche Cat-holieke geestelijken of kerkvoogden, zich noemende aan bisschop van Utrecht, bisschop van Haarlem enz., grond van de bestaande instructien, geene aanspraken kunnen maken op vrijdom van port voor de ambts-houders door hen gevoerde briefwisseling, vermits geene Roomsche geestelijken of kerkvoogden in gemelde trekking bij het bestuur bekend zijn, en dus ook dier zake of onder dien titel geene vrijstelling van po-rt wegens aan hen gerigte of door hen verzondene brieven, kan worden toegestaan.

ZWITSERLAND.

In den stand der Zwitsersche aangelegenheid is weinig verandering gekomen; dat evenwel de span-ning met Oostenrijk eene meer vredelievende wending neemt is uit onderscheidene omstandigheden op te maken. tusschen worden de grenzen van Tessin nog altijd naar in het oog gehouden en onlangs zelfs zijn de troep-en op sommige punten nog versterkt, waartoe eene gis-sing te Milaan en het gerucht van het vinden aldaar van kisten met wapens, die beweerd worden nit Tessin komstig te zijn, aanleiding heeft gegeven. Te Bern men de terugkomst van den Oostenrijkschen gezant gemoet en denkt dat dan de onderhandelingen her-zullen worden. — De bondsraad heeft het vonnis den krijgstraad te Freiburg, in zake van de jongste lusten aldaar, gecasseerd en ook het uitschrijven en gedwongen leening voor ongrondwettig verklaard, veroordeelden zullen nu voor eene gewone recht-teregting staan. Het Zwitsersche leger bestaat thans 70,000 man, behalve de reserve en de landweer.

— Ook in Zwitserland neemt de landverhuizing merklijk toe; zij bedroeg in 1850 nauwelijks 3500 maar in 1851 reeds 5000 en in 1852 8000 personen. Aanvankelijk begaven de Zwitsers zich bij voorkeur naar Brazilië, maar uithoofde van het harde lot dat de landgenooten daar ten deel valt, geven zij thans voorkeur aan Australië, om zich daar met den landbouw en de veeteelt bezig te houden.

FRANKRIJK.

Nadat eerst sprake was van eene nieuwe ligting van 80,000 man, werd later zelfs verhaald, dat 120,000 op nieuw onder de wapenen zullen geroepen worden. De tijd zal nader de waarheid dier bewering doen kennen; doch al schreef de regering eene ligting van 120,000 man uit, dan nog wil men daaraan dat groote ge-niet hechten. De keizer heeft vroeger toch het eene van het leger belangrijk verminderd en den vorigen slechts de helft van het gewone contingent onder de wapens geroepen, zoodat het leger, door eene nie-uwe ligting van 120,000 man, slechts gecompleteerd worden.

trekken eene uitdrukking van openheid en goed-willigheid die ik schier wanhoopde op de aarde nog te vinden. Wordt dus mijn zoon, de wet magtigt mij u aan te nemen, uwe positie tegenover dezelve veroorlooft u een aanbod te aanvaarden, en zoo mijn vermogen, dat langrijk is, nog uwe bedenkingen opwekt, bedenkt ik een eerlijke naam draag, en dat zoo ik u dien vertrouwen, het is omdat ik zeker ben dat zoo gij voert, hij steeds grooter zal worden zonder daarom der eerlijk te zijn.

Julien meende te droomen. Dien eerbiedwaardige man kwam hem arm kind zonder familie, als eene vraag hem als vader aan te nemen; de dankbare ge-ling wilde voor hem nederknielen.

De doctor vermoedde zulks, en greep zijne hand. — Kom aan, — zeide hij, — wij zijn mannen, en len wij alle aandoeningen ter zijde, en antwoord mij wat dit is ernstig; het is mijn geluk dat ik u zie, Julien!

— Uw geluk! — herhaalde de jongeling.

— Ja mijn geluk; neemt gij het aan?

— Ik neem uwe vriendschap aan. Ik zal uw ziele zijn door de genegenheid, door den eerbied, maar hebt eene verwijderde familie, erfgenaamen: ik wil u mand berooven.

— Die moeilijkheid is spoedig opgeheven, hun de helft van mijn vermogen, zelfs meer...

— Te Saint Cloud had op den 1sten Junij eene door den generaal gepresideerde bijeenkomst of vergadering plaats. De maarschalk Jérôme Napoleon en zijn zoon, wonden de vergadering bij. Deze gebeurtenis heeft stof verschaft voor talrijke geruchten. De beweerde, dat de stand der Oostersche kwestie het onderwerp der beraadslagingen is geweest. De ander staat staande, dat er alleen sprake was van manoeuvres, door de troepen te Sartory, St. Omer en Sathout te verrigten. Met zekerheid is dienaangaande niets bekend geworden.

— Het thans naar de Dardanellen stevenende Fransche eskader, onder bevel van den admiraal de la Susse, is samengesteld uit vijf zeilschepen en drie schroefstoomschepen, en wel: *Ville de Paris* 120 stukken, *Valmy* 100 st., *Henri IV* 100 st., *Bayard* 90 st., *Jupiter* 80 st., *Napoleon* 90 st. en 100 paardenkracht, *Charlemagne* 500 paardenkracht en *Montebello* 120 stukken. Het eskader zijn gevoegd de stoomfregatten, ieder van 500 paardenkracht, *Sané*, *Mogador*, en *Magellan* de schoener *Caton* van 220 paardenkracht. Behalve het eskader van den admiraal de la Susse onderhoudt Frankrijk nog eene divisie in den Levant, welke door de schout bij nacht *Romain Desfossés* wordt gekommandeerd; zij bestaat uit het stoomfregat *Gomer*, van 500 paardenkracht, de schoeners *Chaptal*, *Héron* en *Arval*, ieder van 220 paardenkracht, en het stoomschip *Minelle*.

— Met verlof van den minister van oorlog zullen officieren bij de artillerie, de genie en andere wapenen dien ten dienste aan Turkije mogen aanbieden. Het aanbevelen, die zich ten gevolge van dit verlof, reeds naar Marseille en Toulon begeven hebben, om zich van daar naar Konstantinopel in te schepen, moet groot zijn.

TURKYE.

Konstantinopel, 28 Mei. Verscheidene groote handelingen alhier hebben brieven van Odessa en St. Petersburg ontvangen. Algemeen dacht men, dat, zoo zulke omstandigheden wel meer heeft plaats gehad, de zending geheel buiten de gewone diplomatieke betrekkingen gelegen heeft en wiens afloop veel aan zijne persoonlijke beoordeling en overtuiging overlieten, door een ander keizerlijk gezant worden vervangen, belast met het aanknoopen van de onderhandelingen.

Bevolking van het Turksche rijk:

Turken	11800000
Slavonen	7200000
Romanen	4000000
Albanezen of Arnauten	1500000
Grieken	2000000
Armeniërs	2400000
Joden	170000
Tartaren	250000
Arabieren (de Afrikaansche stammen daaronder begrepen)	4400000
Syriërs en Chaldeërs	235000
Druzen	25000
Kurden	1000000
Turkomanen	90000

Totaal. 35350000

Deze bevolking verdeelt zich, wat de Godsdiensten betreft, in:

Mahomedanen	20550000
Grieken, Katholijken, Joden, enz.	14800000

Smirna, 17 Mei. De stoomboot *Osiris*, heden van Konstantinopel alhier aangekomen, had een Turksch officier aan boord, die in de Dardanellen aan wal is gegaan en de overbrenger was van eenen firman, de Engelsen en Fransche vloeten magtigende om de Dardanellen door te stevenen. Daar Rusland van de verwerping der voorwaarden van prins *Menchikoff* eene oorzaak schijnt te willen maken, zoo is de Porte wel bereid de Bosphorus voor de met haar verbondene oorzaken te openen. De terugkeer van *Rechid-Pacha* tot de openbare zaken is in dit oogenblik van groot belang.

— Een koerier heeft alhier de tijding gebragt van het overlijden van *Halil-Pacha*, schoonbroeder des sultans en gouverneur van Broussa. Hij en *Cherow-Pacha* waren de hoofden der Russische partij, en zijn dood is plotselings, dat men geloofde dat hij omgebragt is.

Alexandrië, 22 Mei. Het Amerikaansche fregat, onder bevel van den consul-generaal der Vereenigde Staten aan boord heeft deze haven verlaten. Men beschouwde de afreis van den pacha van Egypte en het Amerikaansche gouvernement geresene geschillen, als verreffend. De tijdingen van Konstantinopel hebben hier eenen indruk te weeg gebragt.

Konstantinopel, 13 Junij. Eene Russische stoomboot is aangekomen, om den eersten secretaris der Russische legatie, die zich nog alhier bevindt, alsmede het personeel der handels-kanselarij af te halen. In het oogenblik is een ultimatum, dat met den 16 dezer afloopt, wordt

de handelwijze van prins *Menchikoff* volkomen goedgekeurd. De krijgstoerustingen duren voort. In het gebouwen der douane is brand ontstaan, waardoor echter slechts eenige levensmiddelen vernield zijn. De Oostenrijksche internuntius, de heer *von Bruck*, wordt tegen morgen hier verwacht. De Engelsche vloot ligt in het gezigt van de Dardanellen gestationneerd; de Fransche was nog altijd nabij Tenedos.

Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie.

Gewone Algemeene Vergadering op Woensdag 10 Augustus 1853, des avonds ten half acht ure precies, in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Punten van Behandeling.

1. Benoeming van nieuwe Leden.
2. Voorstel omtrent den verkoop van gedrukten.
3. Ontwerp-reglement voor de oprigting van eene Volks-leesbibliotheek.
4. Voorstel omtrent het oprigting van eene Teekenschool.
5. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Sekretaris,
J. MUNNICH.

**MAATSCHAPPIJ:
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN;
in Oost-Indie.**

Ten einde verdere onjuiste uitleggingen omtrent de handelingen van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie*, voor zoo veel mogelijk, te voorkomen, wordt, namens de Algemeene vergadering, gehouden den 3den Augustus jl., de volgende brief aan het Hoofdbestuur der Maatschappij van denzelfden naam in Nederland, gedagteekend Batavia 24 Julij 1853 No. 198, gepubliceerd:

Mijne Heeren!

Het zal wel niet noodig wezen voor Uwe aandacht in het breede te ontwikkelen, hoe de vestiging eener afdeling Uwer Maatschappij te dezer plaatse gedurende de twee laatste jaren een onderwerp van wederzijdsche overweging en briefwisseling heeft uitgemaakt, zonder dat het beoogde doel tot hiertoe mogt worden bereikt. Ofschoon de vereeniging hier zich eenen soortelijken werkkring ten nutte van het algemeen voorstelde, als de Maatschappij in Nederland, deed zich echter al aanstonds ten aanzien van onze Huishoudelijke wet, vergeleken met de Algemeene wetten, een punt van verschil kennen, voortgevoeld uit onzen eigendommelijken maatschappelijken toestand, welk verschil zich niet zoodanig heeft laten vereffenen, dat daaruit eene organieke verbindtenis tusschen beiden tot stand kon komen. Dien ten gevolge moest deze instelling tot hiertoe zich slechts voorwaardelijk als eene afdeling van de Nederlandsche Maatschappij beschouwen, zoo als zulks aan het slot van dezerzijdschen brief van 30 September 1851 No. 18 uitdrukkelijk werd verklaard. Inmiddels deden zich, behalve het bedoelde verschil omtrent art. 1 en 5 onzer aangeboden Huishoudelijke wet, in den loop des tijds, ook andere bezwaren tegen de eerst gewenschte organieke verbindtenis, van lieverlede gevoelen; bezwaren, welke evenmin over het hoofd mogten worden gezien en die mede zoowel uit het eigendommelijke onzer samenleving als uit ons verafzijn van het moederland ontstonden en bij wel inzien, nimmer uit den weg zouden zijn te ruimen. Het niet op eigen gezag mogen uitschrijven en bekroonen van prijsstoffen, tot de Indische Maatschappij betrekking hebbende; het niet mogen beloonen van menschelevende daden in Indie verrigt; het niet mogen uitgeven namens de Maatschappij van werken: op het onderwijzen enz. hier te lande toepasselijk, — deze en andere diergelijke punten moesten wel bij menigen de vrees verwekken dat de bijzondere belangen en behoefte van Indie niet die behartiging en tegemoetkoming zouden ondervinden, welke zij zoo zeer behoeven. Van niet minder gewigt werd bij velen het bezwaar geacht van de onmogelijkheid, om zich op eene regmatige en doeltreffende wijze in de jaarlijksche of in buitengewone Algemeene vergaderingen te Amsterdam vertegenwoordigd te zien, waardoor toch een Indisch departement te ver in regten bij elk Nederlandsch departement moet achterstaan. Bij dat alles werd, van den stoffelijken kant, de verplichte jaarlijksche opbrengst aan de Maatschappelijke kas in Nederland zeer drukkend geoordeeld. Het is waar; men ontvangt zeer gaarne de door de Maatschappij uitgegeven werken, en stelt ze ook hier op hoogen prijs; men is ook hier volstrekt niet onverschillig omtrent het bewustzijn van het zijne te hebben bijgedragen om in het moederland het alge-

meene goede tot stand te helpen brengen; maar aan de andere zijde en allereerst gevoelt men zich verplicht, om de Indische maatschappij, waarin men verkeert en aan welke men nog dagelijks zoooveel te danken heeft, niet voorbij te zien. Zij behoeft, en dit zal ieder erkennen veel, zeer veel en de middelen zoo van haar zelve als van buiten zijn gering. De ondervinding heeft ons nu wederom geleerd, dat de inrigting eener vereeniging: *Tot Nut van 't Algemeen in Indie* en hare instellingen zulke beduidende en vooraf niet te berekenen uitgaven vorderen, dat er vooreerst niet aan ten denken valt om eenige bijdrage, aan welk ligchaam ook, als vasten post op onze jaarlijksche raming te brengen.

Onder den voortdurenden druk van een en ander bezwaar moesten de toestand en verhouding onzer vereeniging wel alleziens onzeker zijn, en als noodzakelijk gevolg daarvan ondervond men eene steeds afnemende geestdrift voor de goede zaak en kwijnende belangstelling van velen der leden.

Al de aangevoerde redenen zamenvattende, kwam daarom de jongste Algemeene Vergadering, in Junij jl., na kennisneming van uwen brief ged. 23 Februarij 1853 No. 545, tot het besluit, om de instelling te dezer plaatse als zelfstandig te verklaren, onder den naam van Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Indie*.

Mijne Heeren! Wij verzoeken U, met ontvouwing der bijgebragte redenen, van dit ons besluit aantekening te houden en daarvan te goeder tijd aan de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Nederland* kennis te geven. Maar wij moeten, uit naam onzer vereeniging, nog eene ernstige bede daarbij voegen. Mogt eene organieke, wettelijke verbindtenis door bijzondere omstandigheden niet tot stand komen — des te meer wordt eene zusterlijke vereeniging, der beide Maatschappijen — voor zoover wij weten, door al onze leden, alleziens verlangd. Men beschouwe dit niet als eene formaliteit, welke men gewoon is jegens andere wetenschappelijke en zedelijke lichamen in acht te nemen, om elkander wederzijds, in den algemeenen zin, behulpzaam te kunnen zijn. Neen! wij blijven met het oog op de veelvuldige banden, welke Nederland en dit Gewest zamenvinden, den gemeenschappelijken, oud-vaderlandischen naam: *Tot Nut van 't Algemeen* op hoogen prijs stellen, en wij voor ons althans hebben ons vastelijk voorgenomen aan dezen titel getrouw te blijven. Wanneer zich de gelegenheid ook voordoeft, hopen wij U daarvan de bewijzen te leveren, niet twijfelende of wij zullen van de zijde der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Nederland* ook steeds dezelfde zusterlijke genegenheid ondervinden.

Geliefst van deze onze gevoelens aan uwe Maatschappij tevens de verzekering te geven.

Het bestuur der Maatschappij:
Tot Nut van 't Algemeen in Indie,
G. WASSINK,
Voorzitter.
J. MUNNICH,
Secretaris.

**De verdeeldheid onder de Leden der Maatschappij:
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN te Batavia.**

In deze dagen treuen wij op Nederlandsch-Indie's hoofdplaats een zeer merkwaardig, wij zouden bijna durven zeggen, een gelukkig verschijnsel waar. Wij bedoelen de verdeeldheid, de scheuring onder de leden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*. Deze verdeeldheid wordt door vele gelaakt, betreurd en, dewijl zij voor sommigen zoo geheel onverwachts tot verwezenlijking kwam, zelfs liefdeloos veroordeeld.

Na kennisname van het door den heer Mr. L. W. C. Keuchenius medegedeelde hoogst belangwekkend artikel, dat in den vorigen *Java-Bode* No. 61 voorkomt, kunnen wij de wijze waarop en de beweegredenen waarom sommige leden de *Afdeling Batavia* voor eene op zich zelve staande *Maatschappij in Oost-Indie* verklaard hebben, niet billijken en keuren de openlijk verklaarde onafhankelijkheid van het Nederlandsch Hoofdbestuur af; doch wij willen ook tegelijk betuigen, dat die afscheiding, de oorzaak der verdeeldheid onder de leden, ons weinig bezorgdheid en kommer voor de toekomst haart; integendeel dat zij ons de hoop doet koesteren, dat nu alle zelfstandige en weldenkende mannen hunne talenten ten nutte van 't algemeen zullen aanwenden. En wanneer wij beweren, dat die scheuring, die verdeeldheid tegelijk met de oprigting eener *Afdeling* van de Maatschappij ontkiemen moest, dan steunt die bewering op de geschiedenis van den mensch.

Bij al de schepselen des Heelals bestaat eene oneindige uit- en inwendige verscheidenheid. Is die uitwendige verscheidenheid onder ons menschen in deze gewesten vrij duidelijk zichtbaar, de inwendige is het voorzeker niet minder. Welke eene verscheidenheid bestaat er niet in zenuwgestel, bloedmenging, geaardheid, geestvermogens en hartstogten tusschen Europe-

— verlangt, gij sult meester van mijn wil zijn... dat niet natuurlijk, daar gij de plaats van mijn sult vervullen dat de hemel mij ontnomen heeft, mijn arme Raphaël!

Hoe weet gij mijn naam? zeide Julien verwonderd. Hoe gij Raphaël?... riep de doctor in verwoede uit.

Opgenomen in een huis dat tot schuilplaats strekt verlaten kinderen, gaf een goede oude priester mij naam van Julien, dat zijn naam was, Later, nam mij tot zich, voedde mij als zijn zoon op, en gaf onderrigt dat mij in staat heeft gesteld te zijn wat ik ook ofschoon ik mij herinner nooit anders dan bij naam van Raphaël tot dien tijd te zijn genoemd, wende ik mij gelukkig dien van mijnen weldoener te verlaten.

— En weet gij mijn vriend, door welke ongelukkige omstandigheid de schuilplaats waarvan gij spreekt zich nuwe ontvangst opende?

Zij is even droevig als eenvoudig, — hernam Julien — en aldus heeft de directeur van het vondelinghuis te Angoulême het mij verhaald: een arme steenwerker uit het dorp M*** bij Barbezieux, was genooddigd de weg naar Bayonne te voet te doen, om... wat scheelt u? — het is niets, — hernam de doctor, — wat ik mag, ga voort!

— Genoodzaakt de weg te voet af te leggen naar Bayonne, om 'er eene kleine erfenis te halen, kwam hij bij zijne terugkomst door het dorpje ***, toen een groepje menschen zijne aandacht trok. De oorzaak der vereeniging van deze menschen was een kleine jongen, die daar hij nog te jong was, op de veelvuldige vragen hem gedaan, geen antwoord gaf dan door een vloed van tranen, zeide, dat hij andere kinderen volgende met bloemen en vruchten beladen, zijn geleider had verloren, en dat er veel tijds tusschen scheen te zijn verlopen, want het kind huilde meer nog van honger dan angst. Gij raadt reeds wie dat kind was? De werkmans nam mij in zijne armen, omhelsde mij en schreide met mij, want hij had ook kinderen. De uitslag van het medelijden dat ik hem inboezende, was om allerlei opsporingen te doen die langen tijd duurden, doch allen vruchteloos waren. Maar dien tijd verstreken zijnde, wilde hij niet meer van mij scheiden, hij hield van mij, en zijn goed hart deed hem mij aannemen en dien nieuwen last bij dien van een talrijk gezin voegen. Zijne vrouw was even goed als hij, en ontving mij als een geschenk des hemels; maar de kleine erfenis verteerd zijnde, kwam de armoede in huis en de arme Etienne Bidon zag zich genoodzaakt met de wanhoop in het hart, mij in de schuilplaats die ik u noemde te brengen, met de nog verschrikkelijker gedachte, dat hij welligt de een of andere dag dezelfde weg zou moeten

volgen om zijne eigene kinderen in dat huis te brengen. Het was den 1 Maart 1814 dat Etienne mij had opgenomen; het was den 20 Januarij 1815 dat hij van mij scheidde.

Zoo lang dit verhaal duurde, had doctor Raimbault tijd gehad zijne ontroering meester te worden; doch die noodlottige datums hoorende die bij hem de grootste smart die hij ooit had ondervonden opwekten, kon hij zich niet langer bedwingen.

— O Voorzienigheid! — riep hij uit, — geeft gij mij dan het verloren geluk weder terug?

Julien was stom van verbazing. Hij had een voor gevoel van een geheim, maar was zoo verschrikt door de hevige ontroering waaraan doctor Raimbault ten prooi was, dat zijne vrees hem belette zich aan de bedriegelijke hoop die in zijn hart sluimerde, over te geven.

(Wordt vervolgd)

anen en Europeanen in deze kolonie. De uitwerking dier verscheidenheid van den inwendigen mensch zien wij dagelijks in het verschil van gevoelens en meeningen, van pogingen en handelingen, waartoe zelfs zeer onverschillige zaken aanleiding geven. De verscheidenheid van menschen, die voor de belangen der maatschappij willen waken, maakt het niet mogelijk, dat wij alle zaken met hetzelfde oog zouden bezien, ofschoon toch allen, willens of onwillens, tot het groote doel der schepping, dat is: de opvoeding des menschen, te zameu werken.

In eene volksplanting, zoo als de onze, ja in een tropen klimaat, zoo als het onze, vereenigen zich nog ontelbare omstandigheden en invloeden der buitenwereld, om de natuurlijke verscheidenheid tusschen menschen en menschen te vermeerdereu en te vergrooten. Verschil in landaard, in geboorte, in vroegere opgedane kennis en denkbeelden, in trap van beschaving doen eene verscheidenheid van zedelijke en verstandelijke inzichten geboren worden, die niet allen op eene en dezelfde wijze kunnen bevredigd worden. Daarbij leert de geschiedenis der volkeren van het Oosten, dat bestendigheid, gematigdheid vaak voor hevige hartstogten plaats maken, dat ook daar eer- en heerschzucht somwijlen niet te verzadigen zijn en deze dikwijls de handelingen besturen van hen, die over afhankelijkheid klagen en naar vrijheid schreeuwen.

Iedere zelfstandige werkzaamheid van den geest des menschen moet, even als iedere voortgang tot ontwikkeling en volmaking, de inwendige rust van eene gemengde maatschappij min of meer storen en schokken, vooral wanneer eerlijkheid, goede trouw en liefde voor het wezenlijk algemeen welzijn in oprechtheid de waarheid verkondigt. Maar zwijgt de redelijke en denkende mensch uit vrees voor verdeeldheid of oneenigheid, ziet hij de woelingen of uitspattingen van het kwaad aan, zonder den invloed daarvan te willen tegengaan, ja dan zal er uitwendige rust heerschen en geen tegenpartij van tweedragt zaaijen spreken, maar dan zal ook die rust aan die van het graf gelijk zijn, in welke rust de opvoeding en volmaking des menschen geene plaats kan hebben. Door die inwendige verscheidenheid der Europeanen, die hier voor hunne evenmenschen, of die hier tot roem van hun eigen ik werkzaam willen zijn, die vrijheid voor anderen, of alleen voor zich zelven willen, die met één maat en één gewigt, of die met twee maten en twee gewigten willen omgaan, is éénheid noch gelijkheid van zienwijze omtrent onze eigene behoeften en die onzer natuurgenooten denkbaar. Verdeeldheid en scheuring kunnen zelfs in onze Indische Maatschappij, even weinig als elders, niet vermeden worden. Ook hier zijn zij aan de ontwikkeling van den nog onvolmaakte mensch bevorderlijk, vooral wanneer wij anders denkenden en handelenden niet minachten of liefdeloos veroordeelen en wij onzen weg in ongeveinsdheid blijven bewandelen.

Wij mogen voor individuele regten strijden, wij mogen den eigenbelangzuchtige gematigdheid aanraden, wij mogen in naam der grondbeginselen, waarvoor wij leven, de pen opratten, zoo vaak wij die grondbeginselen met voeten getreden zien; maar wij moeten noch de dwalingen van het bekrompen verstand noch een bijzonder neveninzigt door andersdenkenden als eene onvergeeflijke misdaad aanrekenen. Wij moeten elk in zijnen kring met de talenten, die ons gegeven zijn, tot algemeen nut waardiglijk woekeren, maar wij mogen geene brandstapels voor hen oprigten, die met ons in zienwijze verschillen. Wij mogen hen voor geene scheurmakers, tweedragtzoekers uitkrijten, die naar betere inzichten langs eenen anderen weg der maatschappij heil willen aanbrengen.

De ontwikkelingsstoestand van den mensch blijkt uit de kalmte en gematigdheid, uit de kennis en liefde, uit de openhartigheid, waarmede hij hen bejegt, die niet in zijnen geest werkzaam zijn. Men kan voor een beginsel strijden, men kan tot overtuiging geraken, zonder juist daarom winst-bejag, eigen verheffing of neveninzigten op het oog te hebben.

De beweegredenen, door het bestuur der nieuwe Maatschappij in Oost-Indie tot regtvaardiging van de afscheiding der Afdeeling Batavia bijgebracht, zullen wij hier niet ontleden. Hebben zij voor sommige leden iets aantrekkelijks, dewijl zij het gevoel van onafhankelijk te worden streelen, wij voor ons verlangen om vele redenen eene naauwere aaneensluiting en geene grootere verwijdering tusschen het moederland en deze gewesten. Deswegens zouden wij ons verheugen, dat de Afdeeling Batavia der Maatschappij Tot van 't Algemeen doeltreffende middelen beraamde, die tot die door ons zóó gewenschte aaneensluiting zouden kunnen leiden. De Maatschappij en het Hoofdbestuur zullen zeker, en nu vooral, daar er onder ons verdeeldheid bestaat, de pogingen tot eene naauwere aaneensluiting toequijchen.

Het is al te zeer bekend, dat ons geliefd moederland onze stoffelijke hulp niet ontbeeren kan, maar laten wij het ook belijden, dat wij onstoffelijke hulp van het moederland of van een vreemd gewest, niet kunnen missen, wanneer wij door onderwijs en beschaving in deze oorden heil wenschen te verspreiden. Willen wij Nederlanders voor het waarachtig geluk der menschen in deze gewesten onvermoed op goede grondslagen onledig zijn, dan moeten wij voor lichaamlijke voortbrengselen, onligchamelijke van het moederland, of, waarvoor God ons behoeft! van vreemden terugvorderen, zoo lang nog geene genoegzame zelfstandige, zedelijke en verstandelijke kracht in de kolonie zelve aanwezig is.

Daarom meenen wij, dat eene naauwere aaneensluiting tusschen zedelijke lichamen van het moederland en deze kolonie door alle beschaafde Nederlanders moet bevorderd worden, al strijdt dit tegen het belang van sommige individus. Aaneensluiting of verwijdering zijn levenskwesten, waarop en het moederland en de kolonie opletten gemaakt moeten worden. Wij Nederlanders kunnen en mogen daaromtrent niet onverschillig zijn, vooral daar onder ons, die voor de Europeesche bevolking en voor de Inlanders werkzaam begeeren te zijn verdeeldheid bestaat. Die verdeeldheid omtrent een onderwerp van zóó hoog belang, niet alleen voor ons, maar ook voor het nageslacht, moet ieder, die het goede wil tot werkzaamheid aansporen en hem alle onverschilligheid doen schuwen. Waar onze belangstelling ons tot werken noopt, daar behoeven wij geen acht te slaan op hen, die aan het hoofd staan der verschillende partijen; wij mogen hen eeren of minachten, naarmate de ervaring het ons leert, of zij het verdienen; wij hebben slechts te letten op de rigting,

die zij kiezen, op de middelen, die zij bezigen, op de trouw en eerlijkheid, waarmede zij hun doel trachten te bereiken. Boven alles, wachte ieder er zich voor, dat hij, onder het schoonklinkend woord van: vrijheid, de vrijheid van anderen bespote! Maar al te dikwijls worden individuele regten en persoonlijke vrijheid aan willekeur opgeofferd!

Een Lid der Maatschappij:
Tot Nut van 't Algemeen.

Wij ontvingen den onderstaanden brief ter plaatsing, waaraan wij gaarne voldoen.

Aan
den Redacteur van het Indisch Schoolblad.
BATAVIA, den 5den Augustus 1853.

Een leergierig lezer van Uw Ed. Schoolblad, heeft met bijzondere aandacht overwogen de artikelen van den zich noemenden *Leergraag*; doch tot dus verre te vergeefs getracht dezelve geheel duidelijk te vinden, welligt ten gevolge van de dubbelzinnigheid van den naam des schrijvers, die misschien zijns ondanks, in zijn geschrift is overgegaan.

Om hieromtrent te geraken tot een voor mij en den schrijver leerzaam resultaat, verzoek ik Uw Ed. beleefdelijk *Leergraag* uittenoodigen, om mededeelen, of hij zich zelven aan het Schoolblad minnend publiek wil doen kennen, als iemand die *Graag* anderen leert of die *Graag* leert van anderen. Mogt dit laatste het geval zijn, dan wensch ik hem door deze regelen te brengen tot goedelijk zelfonderzoek der vraag of zijn geschrift, te weinig geleerd voor een meester, niet te geleerd is voor een leerling.

Ten slotte zou het welligt wenschelijk zijn, aan *Leergraag* de hartige spreuk van *Cats* te herinneren: „een greintje Peper is beter dan eene mand vol Pompoenen.”

Met achting heb ik de eer te zijn,
Uw Ed. Dw. Dienaar,
DOENDO DISCIPULUS.

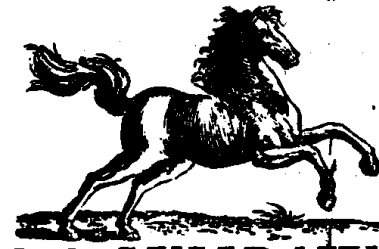
Ten vervolge der mededeeling vervat in den *Java-Bode* van 20 Julij No. 57, betrekkelijk het magnetizeren te *Cheribon*, verzoek ik ook een plaatsje voor het volgende:

Op de deswege gedane vragen verklaarde de oude magnetiseur daartoe te zijn overgegaan door de ingeving eens drooms. Eene zevenjarige ongesteldheid aan het been boeide hem op de *bali-bali*; — gedurende het lange tijdsverloop werden alle middelen te vergeefs aangewend, om de kwaal te genezen. In het zevende jaar droomde hij elken nacht, dat alleen hem herstellen konde, — het uitdrijven van den *Seitan* uit kinderen, door deze in slaap te doen vallen, en hen vervolgens in de beide ooren te blazen.

Hij beproefde dit middel en hij genas!!
Cheribon, 28 Julij 1853. J. A. C.

Advertentiën.

VERKOOP VAN SUMBAWA PAARDEN.

De Ondergeteekenden
zullen op Maandag den
8 dezer tegen 2 pCt. vendusalaris op *Bazaar Pisang* verkoopen:

150 SUMBAWA PAARDEN,
waaronder verscheidene spannen Wagenpaarden en Rijpaarden pas aangebragt per *Fatahool Hair*.

De Paarden zijn inmiddels te bezichtigen op het *Kasteelplein* bij 's *Lands Graan- en IJserpakhuisen*.
(611) A. VAN OMMEREN & Co.

De Ondergeteekenden zullen op Dingsdag den 9 dezer op Vendutie verkoopen:

2 kisten Ruwe Calicots $\frac{7}{8}$.
10 „ „ „ $\frac{9}{16}$.
4 „ „ „ $\frac{5}{8}$.

(603) A. VAN OMMEREN & Co.

Op de vendutie van *B. J. Leon* te *Senin* (Weltevreden) op 12 Augustus zal mede à tout prix verkocht worden eene partij Kinderkleedingstukken, allen naar den laatsten smaak gearneerd met agrement, voor kinderen van vier tot twaalf jaren, benevens eene partij Damesartikelen, als ook wit katoen merk S. O. en minder kwaliteit.

Voorts nog Wagens, Bendies, Paarden en diverse Meubelen, alles van heden af te bezichtigen. (608)

De geannonceerde vendutie, ten huize van den Heer *de Ruyter de Wildt* te Soerakarta, zal plaats hebben op den 19 Augustus 1853. (594)

LOOD in BLOKKEN.

1ste kwaliteit, verkrijgbaar bij
(620) JOHN PRYCE & Co.

FINALEN UITVERKOOP

tot zeer veel verminderde Prijzen der onderstaande Artikelen à complant

Byouteriën.
Goudwerken.
Brillanten.
Ridderorders.
Eereteekens.
Pennens met diamanten punten.
Spiegels.
Schilderijen.
Hanglampen.
Stolpen.
Pleetwerken.
Theeserviezen.
Glaswaren.
Parfumeriën.
Overlandmail Koffers.
Heeren en Dames Necessaires.

Muzijkdozen.
Manila Sigarenkokers.
Lederen Portefeuilles.
Ombredoozen.
Speelkaarten.
Wagentuigen.
Bendietuigen.
Hollandsche Leisels.
Samarangsche Leisels.
Hagel.
Discussions.
Kleeden.
Seden.
Overtuigen.
Overhemden.
Boorden.

Zijden Doeken.
Cols.
Heeren en Dames Schoenen.
Gemaakte Kleederen.
Lakens.
Broekenstoffen.
Vestenstoffen.
Onderpantlons.
Borstrokken.
Sokken.
Handschoenen.
Bretels.
Linnen Zakdoeken.
Huisjaponnen.
Kabaajen.
Nachtjaponnen, etc., etc., etc.

en verder eene menigte fijne Wijnen, Dranken en Provisiën, alsmede Boter van de beste kwaliteit, bij
(596) BRANDON & MEIJER

WORDT TE KO
GEVRAAGD:

10.000 katties v
rijpende Padie of zo
naamde Padie Djeem
van den oogst van
jaar 1853.

BUITENZORE, den 6 Augustus 1853.
(613) G. W. SELS

JAVA-HOTEL

op RIJSWIJK bij BATAVIA
is thans door den ondergeteekende geopend, bevele
hij zich in de gunst van HH. reizigers en van het
eerde publiek aan.

(600) K. W. E. BERGNER
laatst gezagvoerder van het stooms. Am

THE JAVA-HOTEL

at RIJSWIJK near BATAVIA
is now opened by the undersigned recommending h
self to the public and travellers.

(601) K. W. E. BERGNER
last commander of the steamer Am

Iemand de geschiktheid bezittende om
Scheepsdoctor te fungeren, en daartoe gene
wordt uitgenoodigd zich te vervoegen voor nadere
formatiën bij kapt. *Bek* van het schip *Anna Paul*
te Soerabaya dan wel te Batavia bij

(592) HAAGER & SCHUURMAN

De Inlander genaamd *Tong*, woonachtig in den G
Patjenongan ten huize van *Bik Sidiën*, recomman
zich tot het snijden van likdoorns of eksterooen. (6

Houders van cognossement aan order over de on
staande goederen, aangebragt van Nederland per
Nederlandsche schip *Christophorus Columbus*, kapite
G. Groenewoud, worden verzocht hunne namen
kend te stellen bij

de Agenten,
E. MOORMANN & Co.

20 kisten Bier, afgeladen door *C. C. Troussel*,
S. & C 1/38 38 kisten en kelders ingelegde goe
ren afgeladen door *Surie & Co*.
RMG. 1/50 50 vaatjes Boter, afgeladen door *A*.
Grypink. (612)

Wij verzoeken nogmaals, onze achtersta
debiteuren hun debet ten spoedigste aan te
veren, indien zij zich voor geregtelijke vervolgin
wenschen te vrijwaren.

(597) BRANDON & MEIJER

WISSELS op Europa zijn verkrijgbaar bij de On
geteekenden, als volgt:

Op Nederland, 6 maanden na dato, à pari.
• Nancy, betaalbaar Londen, 2 maanden na zigt
f 11.50 per 1 Lstg.
• Londen direct, betaalbaar 6 maanden na dato
f 11.50 per 1 Lstg.
• Parijs, betaalbaar 6 maanden na dato, à frs.
per Recepis 100.

(574) B. SANIER, SUERMONTD & Co

Wissels op Nederland à pari

bij
(593) HAAGER & SCHUURMAN

Wissels op Nederland

bij
(610) DE WEERDT, RUYL & Co

Beste Hollandsche Rook-Tabak, E de-vie de Barcelone, Witte Fransche Brandewijn

bij
(614) VAN DEN BIESEN & ZOON

De Ondergeteekenden hebben ten verkoop ont
supra fijne, speciaal voor dit klimaat vervaardigde
tieke flanelen Hemden voor Heeren en Dames.

(615) GEBR. ROSELJE & Co

PENAWANGAN SIGARE

à contant bij
(616) DUCOMMUN & BORNAND

BIJVOEGSEL
 behoorende bij den
AVA-BODE,
 van Zaterdag 6 Augustus 1853, No. 62.

NIEUW ONTVANGEN:

eren Ledikanten en Brugschalen met Gewigten te
 billijke prijzen à contant bij
A. VAN OMMEREN & Co.

N. VAN RIET.

op nieuw ontvangen: Macassar Roode Vischjes,
 totuur Fransche Schilderijen, Zweepen en Karwat-
 porcelainen Onthijtserviezen en diverse Provisiën,
 een factuur Estramien, Borduur-Patronen en
 Werken in alle genres, gediamanteerde Pen-
 Brillen, enz. (595)

MISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.

flesschen Champagne-, Port-, Rhijn- en Made-
 (591)

ANNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit f 50,—
 en Schuttersjassen van blaauw laken. • 50,—
 van zwart satin de laine: 1 kwaliteit. • 25,—
 broeken (Bonjean) zwart. 25,—
 boeken (gekleurd) van f 18.— a • 22,—
 de zijden en zwart satijnen vesten f 10.— a • 15,—
 meer men zelf de stoffen verlangt te leveren. is
 van het maakloon voor rok of jas f 25,—
 on broek. 6,—
 Vest. 6,—
 vervaardigt eene geheele kleding binnen den tijd
 aren. (558)

Huis op Kramat, adres
L. G. A. MIERO.

TE HUUR

meubeleerde kamers bij *B. J. Leon* op Senin (Wel-
 (609)

NUWE GOEDKOOPE MUZIK

12 cents Nd. Ct. per pagina
franco per Landmail.

De Muzikale Correspondentie te 's Graven-
 hage, westeinde B. 186, heeft zich met den
 ondergeteekende als hare correspondent in
 betrekking gesteld. De Muzik wordt regt-
 streeks uit 's Gravenhage aan de Abonnés
 gezonden.

Het abonnement is gesteld op f 25.— I. C.
 maanden, bij vooruitbetaling, waarvoor men
 Muzik ontvangt circa 33 pagina's muziek van de
 men volgens het Prospectus verlangt. Deze
 oming geeft alle maanden 30 à 40 nieuwe uitge-
 werken uit, door middel van décalque.

intoeekening betaalt men 25 cents per pagina.
 Prospectus wordt op franco aanvraag door den
 weekende gezonden. Ieder abonné ontvangt eene
 van de reeds uitgegeven Muzik. De Catalo-
 worden eerstdaags over zee verwacht.

H. M. VAN DORP.

Boekhandelaren van *Haren Noman & Kolff* ont-

HET PRACHTWERK

STELLEN & PROFETEN,

elijk album met prachtige staalgravures en pob-
 eerste dichters, gebonden in antiek bewerkten
 and. Prijs f 16.—

Alsmede eene collectie

INDISCHE GEILLUSTREERDE

BEKWERKEN,

gebonden en verguld, geschikt tot sierraad
 adres en salons. (610)

voeren bij den boekhandel op Java en bij den
 verkande:

INDIANA.

VERZAMELING VAN STUKKEN
 VAN ONDERSCHIEDEN AARD.

OVER

VOLKEN, OUDHEDEN EN GESCHIEDENIS

VAN DEN

INDISCHEN ARCHIPEL.

DOOR

J. F. G. BRUMUND,

Predikant te Soerabaya.

1° Stuk,

MET PLATEN EN KAARTEN.

f 6.— rec. Franco per Post f 8.— rec.

E. FUHRI.

WETTEN

OP HET

WHIST PAR PREFERENCE

uitgegeven te Samarang bij *Oliphant & Co.*
 ook verkrijgbaar te Batavia bij *Lange & Co.*

PRIJS f 1.—

(606)

Stoomboot PADANG.

Het vertrek van dit stoomschip naar Padang
 en Benkoelen, is bepaald op Zondag den 7
 dezer, des morgens ten 8 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van
 de Agenten,

(598)

B. KOPERSMIT & Co.

Het stoomschip *Java* zal van hier vertrek-
 ken naar Singapore via Muntok en Riouw op
 aanstaande Dingsdag den 9 dezer, met de
 halfmaandelijksche overlandmail-pakketten.

Voor passage gelieve men zich te vervoegen ten stoom-
 bootkantore.

(617)

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA. 6 Augustus 1853.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 7 Junij. Sumatra J. A. Keeman, van
 Batavia n. Dordrecht.

10 Edouard, J. M. de Winter, v. Batav. n. Rotterd.

13 Hendrika, H. Reiniersen, v. Probolinggo n. Rotterd.

14 Sara Lydia, B. van der Tak; Kenau Hasselaar, O.
 Lindeman, beiden v. Banjoewangie; Jan Daniel, J. H.
 Zeeman, v. Passaroeang; Agneta, W. N. Crap Helling-
 man, v. Batavia; d'Elmina, P. C. Teengs, v. Akyab; al-
 len n. Rotterdam.

18 Johanna Maria, J. C. F. Lupeke Jr. v. Panaroekan
 n. Rotterdam.

Hellevoetsluis 9 Junij. Johanna Maria, L. Keus, v. Bat.

13 Zr. Ms. stoomschip Phoenix, luit. 1ste kl. v. Nes,
 v. Batavia.

14 Whampo, W. C. Kwijk, v. Shanghai. Elizabeth,
 H. R. Hok, v. Probolinggo. Japara, C. Kramers, v. Pas-
 saroeang, Antoinetta Maria, J. J. Daij v. Batavia.

16 J. C. J. van Speijk, H. Noltes, v. Batavia.

17 Bantam, B. G. van der Belk; Mercator, J. Poort,
 beiden van Tjilatjap.

Tesol 5 Junij. Margaretha Johanna, M. Schon; Stad
 Amsterdam, A. Stokvliet, beiden v. Banjoewangie.

8 Oud-Alblas, N. Kruymel, v. Banjoewangie.

15 Clara-Henriette, N. D. de Boer, v. Banjoewangie.

16 Philips van Marnix, E. van Duin; Catharina Maria,
 M. J. Logger, beiden v. Banjoewangie.

Zierikzee 14 Junij. Gerardus Jacobus, H. B. C. H.
 Ruysch, v. Samarang n. Middelburg.

Vertrokken.

Tesol 10 Junij. Stad Nijmegen, P. W. B. Mellink,
 n. Batavia.

12 Jacoba Christina, J. C. Berk, n. Batavia.

21 Telegraph, P. B. Rolufs, n. Batavia.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Catharina Maria, G. L. Gortman, naar
 Batavia.

Nieuwediep: Prins-Frederik der Nederlanden, P. Hui-
 dekoper, en Anna Maria Henriette, H. F. Zeylstra, bei-
 den n. Batavia.

Vreemde Havens.

Londen 4 Junij. Abel Tasman, Hensing, v. Rotterdam
 in lading n. Sydney.

5 Palembang, Hoekstra, n. Sydney; zeilde den 8sten
 v. Deal.

6 Laura en Adèle, Zwart, v. Rotterd. in lad. n. Ho-
 bart-Town.

7 Witte Cornelisz. de Witt, van Rossem, n. Port-Phi-
 lip; zeilde den 10den v. Deal.

8 Pio Nono, Nordlohue, n. Hobart-Town; vertrok den
 12den van Deal.

9 Padang, Kwakkelstein, van Rotterdam, in lading n.
 Port-Philip.

11 Admiraal van Heemskerk, Kley, v. Amsterdam, in
 lading n. Sydney.

12 Walcheren, Verhulst, n. Sydney; vertrok den 17den
 van Deal.

13 Antoinette, de Winter, v. Rott. in lad. n. Port-
 Philip, Koophandel, Dupain, v. id. in lad. n. Hobart-
 Town. Orion, Borghorst, v. Amst. in lad. n. Sydney.

Batavier, Verhey, n. Batav. vertrok den 18den v. Deal.

17 Jeannette Cornelia, Veltman, v. Calcutta.

19 Lewe van Nijestein, Borchers, n. Adelaide.

Deal 15 Junij. Elisabeth en Johanna, Ballot, v. Hart-
 lepool n. Singapore.

17 Stad Nijmegen. Mellink, v. Amsterd. n. Batavia.

Bij *Hastings* 15 Junij. Jacoba en Christina, Berk, v.
 Amsterdam n. Batavia.

Bij *Eddy-Stone* 1 Junij. Goede Vertrouwen, Kock, v.
 Amsterdam n. Batavia.

Bij *Goudstuart* 12 Junij. Palembang, Hoekstra, v. Lon-
 den n. Sydney.

Plymouth 5 Junij. President Ram, Ulrich, (v. Londen)
 n. Port-Philip, na geëindigde reparatie.

Bij idem. 1 Junij. Maria Anna, Verbeek, v. Rotterd.
 n. Batavia.

Bij *Falmouth* 11 Junij. Balder, Sjoberg, v. Samarang
 n. Frederikstad.

Liverpool 3 Junij. Willem Ernst, Doornik n. Sydney.

4 Nederland en Oranje, van der Plas, n. Adelaide.

6 Pollux, Kooy, n. Singapore.

7 Echo, Kuiper, v. Amsterd. in lad. n. Melbourne.

Javaan, Eylers, n. Batavia en Soerabaya.

12 In lad. Wassenaar, Hofstee, n. Melbourne.

14 In lad. Jacob Cats, Kouing, n. Adelaide. Javaan,
 Teensma, n. Melbourne.

18 Zeilk. Admiraal Jan Evertsen, Kuyper, n. Meldourne.

16 Admiraal Piet Hein, Hazewinkel, n. Adelaide.

Swansea 10 Junij. Peking, Leonhard, n. Calcutta.
Cardiff 6 Junij. Prinses Sophia, Pellenwessel, n. Hongk.
North Shields 7 Junij. IJssel, Messen, n. Hongkong.
Hartlepool 6 Junij. Elizabeth en Johanna, Ballot n.
 Singapore.

9 Robertus Hendrikus, Mulder, n. Singapore.

16 Bosphorus, Krusinga, n. Singapore.

Antwerpen 20 Junij. Ameer, Vellacott, v. Batavia.

Stockholm 27 Mei. Nordpolen, Goldknecht, v. Batavia.

Tafelbaai 11 April. Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno, kapt.
 luit. Voet, v. Batavia, vertrok den 20sten n. Nederland.

San Francisco 10 April. Graaf van Nassau, Sanders,
 n. Batavia.

21 Bernhard, Hertog van Saxon Weimar, Hazewinkel,
 v. Amsterdam.

28 Mermaid, Smith, v. Batavia.

29 Ter reede, de Nederl. schepen: Bernhard, Hertog
 van Saxon Weimar, Hazewinkel; Claudius Civilis, Pe-
 tersen; Fanny, Tjebbes; Europa, Nolles, en 's Hertogen-
 bosch, v. d. Braak.

Scheepstijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn den
 9den Junij bevracht geworden de navolgende 5 schepen
 als:

Voor Rotterdam: Helena Christina, kapt. J. J. Bell.

Voor Amsterdam: Maximiliaan Theodoor, kapt. K. C.
 de Veer.

Voor Middelburg: Elizabeth en Johanna, kapt. J. A.
 Ballot; Schelde, P. van Duyn; Koning Willem II, W.
 Blaakhert.

Schepen in Lading.

Rotterdam, naar Batavia Schelle, P. van Duyn, naar
 idem. en Soerabaya, Rotterdam, P. Vis, naar idem. (via
 de kaap de Goede Hoop) Kolonel Koopman, J. J. Klein.

Amsterdam, naar Batavia, Derkina Titia, W. B. van
 Zijp, naar idem. Julie Claire, H. de Wijn; naar idem
 Samar. en Soerab., Christina Agatha, O. P. Lap, naar
 id. id. id. Zeeland, F. de Winter, naar idem en Soerab.

Nijverheid, J. N. Mooy, naar Padang, Cornelia, H. P.
 Hazewinkel, naar Macasser, Jan van Brakel, W. L. Esink,
 naar Melbourne en Port-Philip, Phoebus, C. F. Beck,
 naar idem en Sydney, Amerika, P. Schuymer.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 22 Junij. Over het algemeen was het in
 den handel deze maand stil. De vraag voor uitvoer was
 zeer beperkt, de omzettingen bepaalden zich grootendeels
 tot de behoefte voor de consumptie, daar zich geen specu-
 latiegeest toonde, echter hebben zich de meeste arti-
 kelen wel op hun vorig standpunt gesouteneerd.

Koffij onveranderd, goed ord. Java wordt steeds op
 30 c. gehouden. Voor uitvoer zeer weinig vraag. Ook
 de betere soorten vonden bijna geen attentie, en alleen
 voor ord. groen, hetwelk schaars is, toont zich tot 30 à
 30½ c. naar kwaliteit eenige vraag. Van particuliere
 aanvoer werd de verkoop bekend van 2495 bn. Java p.
Macao tot 29½, à 30 c. voor ord. à goed blank en ord.
 groen. Nog werd alhier aangevoerd voor particulieren
 cc. 1800 bn. p. *Agneto* en 700 bn. p. *Johanna Maria*,
 welke partijen nog niet zijn gelost. In West I. soorten
 is niets van beduiden omgegaan. p. *Tiducia* werd in
 de laatste dagen van Rio Janeiro eene lading van 3100
 bn. aangebragt.

Ruwe Suiker was gedurende de laatste 14 dagen zeer
 stil, er waren alleen koopers te vinden tot eene verla-
 ging van cc. f 1,50 op de veilingsprijzen van 12 Mei,
 sommige sorteringen vonden zelfs tot die verlagingsgeene
 koopers.

In *Thee* is weinig verandering gekomen. De p. *Wham-
 poa* van Shanghai aangebragte lading, bestaande uit
 4828/4, 500/8 kn. Congo. 219/4, 400/16 kn. Souchon.
 488/4 kn. Pecco en 231/8 kn. Thunkay, welke in de
 volgende maand in veiling zullen gebragt worden, heeft
 intusschen eene kalmere stemming te weeg gebragt en
 zijn de prijzen thans minder vast, daar er ook nog een
 tweede wordt verwacht.

Rijst. De vraag naar dat artikel was in den laatsten
 tijd ver van levendig te zijn, althans voor zoo ver de
 uitvoer betreft, de aftrek voor de consumptie is echter,
 zoo als gewoonlijk zeer goed. De voorraad in de eerste
 hand is klein, doch in de tweede daareutegen zeer be-
 langrijk; uit de eerste hand is de verkoop bekend ge-
 worden van cc. 2100 bn, primo Java Tafelrijst p. *Re-
 sident van Son* tot f 10.— de p. *Piet Hein* aangebragte
 3885 voor mooi blank Java werd tot geheimen prijs
 verkocht, zoo men zegt f 7.75; in verhouding tot de
 gepelde soorten, die thans zeer laag zijn, kan men deze
 prijs als hoog aannemen, daar ord. à goed gepeld Java
 tot f 7.— à f 7.50 wordt verkocht.

Specerijen zonder handel,
Peper ferm, bleef op 22½, à 23 c. gehouden.

Tabak. In de eerste hand niets omgegaan, door ge-
 brek aan disponibile voorraad.

Manilla sigaren prijshoudend.

Indigo blijft vast,

Kamfer is geruimen tijd zonder handel gebleven, men
 zou waarschijnlijk chineesche à 56 en japausche à 68
 c. koopen.

Tamarinde geheel verlaten.

Cassia Lignea, met weinig handel.

Cassia Lignea Vera, de indirect aangevoerde 30 pk.
 zijn tot geheim gehouden prijzen afgedaan. De aanvoer
 p. *Dalriade* is nog niet aan de markt gebragt. Door
 de belangrijke voorraad en de weinige aftrek is dit ar-
 tikel verlaten.

Cassia Fistula gevraagd à f 14.—

Cajaputiolie flauw.

Geconfijte Gember zonder noemenswaardigen handel.

Gum Dammar. Door de op nieuw verlaagde afdoen-
 ningen in Engeland is de stemming zeer lusteloos. Tot
 45 c. is prima kwaliteit te bekomen, maar de markt is
 tot dien koers zonder koopers.

Gum Elasticum met toenemende vraag.

Gutta Percha blijft goed gevraagd, maar zonder voor-
 raad. De partij p. *Dalriade* gearriveerd, is transito.

Bindrotting blijft goed gevraagd en de voorkomende
 partijen bij particulieren vinden naar kwaliteit tot ge-
 souteneerde prijzen koopers, de p. *Australia* en *Resi-
 dent van Son* aangebragte rotting werden à f 9.75 en,
 die per *Macao* à f 8.— verkocht.

Banka Tin. De omzettingen bepalen zich tot kleine
 orders voor behoefte.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Julij 28	Nederlandsch	Z. M. schoener Dolphijn	A. A. M. de Geep	Batavia	27 Julij	Newland
" 29	"	Dankbaarheid N. H. M.	J. Korll	"	22 "	Rotterdam
" 31	"	Amboina	H. Poort	Rotterdam	3 Mei	Batavia
" "	"	Mappa	J. Muller	Batavia	30 Julij	Rotterdam
Aug. 1	Engelsch	Marshall	B. J. Harris	Adelaide	"	Batavia
" "	Spaansch	Luna	E. Domensch	Liverpool	"	Manilla
" 2	"	Serofina	J. Laday	"	23 April	"
" "	Engelsch	Zamselje Jubbhoy	Fitzmaine	China	27 Junij	Bombay
" 3	Russisch	Triton	Nyland	Batavia	3 Aug.	Padang
" "	Fransch	Sophia Cezard	Duhamel	"	"	Nantes
" "	Amerikaansch	Ladij Arbella	N. B. Grant	"	"	Hamburg
" "	"	Douglas	R. Crocker	San Francisco	4 Junij	"
" 4	"	Saxonville	Hutching	"	23 Mei	"
" "	"	Huran	F. Cuningham	"	"	"
" "	"	Draca	G. M. Kembilly	Kruisende	op Walvis-	schien
" "	Engelsch	Spirit of the North	R. F. Howard	Doore	13 Mei	Shanghai
" 2	Fransch	Banca	Dercix	Havre	"	Singapore

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Augustus 2	Nederlandsch	Alida Willemina	Doornbos	Amsterdam	28 Maart	Paine, Stricker en co.
" "	"	Rabenhaupt	Rykers	Kaap de G. Hoop	19 Junij	B. Sanier, Suermont en co.
" "	Nederl. Indisch	Djoeharie	Muht. Assik	Bangka	22 Julij	Coulster
" "	"	Maymoon	Said Kassim	Indramayoe	30 "	"
" "	Nederlandsch	Henkrik	van der Hoeven	Sydney	1 Julij	de Weerd, Ruyt en co.
" 3	"	Pictura	Scholten	"	"	B. Kopersmit en co.
" "	"	Bulgersteyn	Maas	"	"	van Ommeren, Rueb en co.
" "	Nederl. Indisch	Faid Alim	Sech Bagawie	Riouw	16 "	Coulster
" "	Engelsch	Parland	Smith	Glasgow	31 Maart	Adam en co.
" "	Fransch	Gretry	Buisson	"	23 Junij	B. Sanier, Suermont en co.
" "	Nederlandsch	Z. M. stoomb. Borneo	luit. t/z. 1 kl. v. Kattendky	Soerabaya	1 Augustus	"
" 4	Engelsch	Bludell	Lumley	Sydney	"	Maclaine, Watson en co.
" "	"	Duke of Wellington	Smith	"	"	Pitcairn, Syme en co.
" "	Nederl. Indisch	Thay Goan	Said Alhabie	"	"	Coulster
" "	Nederlandsch	stooms. Batavia	luit. t/z. van der Moore	Singapore	"	"
" "	"	Neerlands Koningin	Vonck	Rotterdam	28 April	van Ommeren, Rueb & Co.
" "	Nederl. Indisch	Fathul Hair	"	"	"	"

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Augustus 3	Nederlandsch	Anna	Kleynenberg	Samarang
" "	Russisch	Triton	Nyland	Padang
" "	Amerikaansch	Lady Arbella	Grant	Hamburg
" 4	Nederl. Indisch	Jattie Liang	de Wolf	China
" "	"	Hap Heen	Nariden	Samarang
" 5	"	Tartar	Sim Pic	Pekalongan
" "	Nederlandsch	Claudius Civilis	Petersen	"
" "	Nederl. Indisch	Benkoelen	Ardasier	Benkoelen
" "	Fransch	Sophie Cezard	"	"

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jan van Hoorn	Bouten	Nederland	B. Kopersmit en co.
"	Pictura	Scholten	Nederland	"
"	Herman de Ruyter	Feynt	Soerabaya	W. Anderson, Tolson en co.
"	Anna Paulowna	W. Bek	Tagal	Haager en Schuurman
"	Alida Willemina	Doornbos	Soerabaya	Paine, Stricker en co.
"	Rabenhaupt	Rijkers	Tjilatjap	B. Sanier, Suermont en co.
"	Hendrik	v. d. Hoeven	Nederland	de Weerd, Ruyt en co.
"	Bulgersteyn	A. J. Maas	"	van Ommeren, Rueb en co.
"	Neerlands Koningin	E. Vonck	"	"
"	Christophorus Columbus	Groenewaud	"	E. Moorman en co.
Nederl. Indisch	Ardjoeno	Tjioe Ho	"	"
"	Almas	Lim Anjan	Montok	"
"	Taihal Hair	"	"	"
"	stooms. Padang	Perrille	Padang	B. Kopersmit en co.
"	stooms. Banda	Schmidt	Samar. en Soerab.	"
"	Almoer	Baharmoes	Samarang	Coulster
"	Tadjil Moeloek	Said Hobes	Soerabaya	"
"	Oedjong Pandang	Jong Kingian	Indramayoe	"
"	Fathoor Rachman	Said Asegaf	Soerabaya en Sumbawa	"
"	Walvisch	Said Asegaf	Soerabaya	"
"	Djoharie	Kiagos Assiek	Indramayoe	"
"	Maymoon	Said Kassim	"	"
"	Faid Alim	Sech Bagawie	"	"
"	Thay Goan	Said Allabdie	"	"
Engelsch	Parland	Smith	Samarang	Adam en co.
"	Bludell	Lumley	Singapore en Padang	Maclaine, Watson en co.
"	Duke of Wellington	Smith	"	Pitcairn, Syme en co.
"	Ile of Skye	Cowes	Singapore	"
"	Glendaragh	And. White	Samarang	"
"	Champion	Welig	Australie	Hunter, Houghton en co.
"	Martin Luther	Ross	"	"
"	Leander	Johnston	Swan-rivier	W. Anderson, Tolson en Co.
Bremer	Emigrant	Andressen	Nederland	Bahre en Kinder
Belgisch	Atalante	Vents	Antwerpen	Busing, Schroder en co.
Fransch	Jules Cesar	Gachet	"	"
"	Gretry	Buisson	Samarang	B. Sanier, Suermont en co.
Hamburgsch	Maria Christina	Vos	"	E. Moorman en co.
"	Caesar	Paulsen	Hobertown	Bahre, en Kinder

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Batavia*: de heeren *Populier*, — *Gerrits*, — *Apel*, — *Rauwik*, — twee militairen.
Met het Ned. schip *Neerlands Koningin*: de heer *L. C. W. Ane-*
maet en 2 dochters. — mejufv. *H. J. J. Struben*, — *J. F. van Aalst*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Jatie Liang*: 28 *Chinezen*.

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Amsterdam per ned. schip *Alida Willemina*, kapt. Doornbos agt. Paine Stricker en co.
1 kt. likeur. v. d. *Beek*.
1 kt. boeken, 1 do. koopmanschapp. 12 vs. boter. *Order*.
50 vs. menie. 18 do. manufact. 200 vn. bier. 10½ pjp. do. *de Weerd* *Ruyt* en co.
2 kt. manufact. *Anderson Tolson* en co.
1 kt. muziek instrument. 1 do. hoeden. 2 pakk. lijnwaden. *Kreglinger Dummier* en co.
10½ pijpen bier. v. d. *Biesen*.
14½ pijpen bier. 60 ham. *John. Pryce* en co.
33 kn. manufact. 35 do. do. 1 do. divers. 1 do. goudwaren. *Busing Schroder* en co.
30 kn. koopmanschapp. *Bahre en Kinder*.
2 do. manufact. *Metsendorff Wilmans* en co.
3 kn. provisien. v. *Ommeren Rueb* en co.
10 vn. bier. v. d. *Plaats*.
3 kn. kramerijen. 2 bn. laken. *Haager en Schuurman*.
42 kn. kramerijen. *T. Crone*.
1 kistj. 1 pakk. boeken. *van Dorp*.
7 kn. en bn. koopmanschapp. *E. Moorman* en co.
30 vs. boter. 33 kn. provisien. 6 do. 4 vn. bier. 20 kn. kassa. 10 ham. 1 kt. koopmanschapp. *Tiedeman en v. d. Burg*.
200 vs. boter. 2 kn. koopmanschapp. *B. Sanier Suermont* en co.
10 vn. zilv. munt. 5 kn. koper draad. 4 do. leder. 3 do. ijzerwerk. 15 coll. leder. 218 kist. koper. 8 kn. katoen. 4 pakk. leder. 2 kn. fluweel. 152 balen koffij. zakk. *N. H. M.*
Van Havre per fr. schip *Gritrij* kapt. Buisson agt. B. Sanier Suermont en co.
2 bn. kriudnagelen. 3 kn. likeur. 11 vn. spek 'en vleesch. 15 kn. provisien. 20 vn. brandewijn. 3 kn. pianos. 1 do. instrument. 8 keld. generer. 4 kn. wijn. 19 do. provis. 115 do. wijn. 5 vn. do. 3 kn. zuren. 50 vn. meel. 1 kt. kramerijen. 200 p. hagel. *de Agenten*.

Van Soerabaya via Samarang per stooms. *Banda* kapt. Schmidt agt. B. Kopersmit en co.
1 kt. koperwerk. 2 corg. kledj. 2½ do. sarong. 13 do. doeken. 9 paren muilen. 55 doz. beenen knopen. 1 corg. java lepels. 1 do. zweepen. *Mochant Aki*.
1 kt. java sigaren *Tjengsiang*.
1 pendul. en 2 stopen. 10 pakk. java sigaren. *A. Pons*.
14 pic. was. *Teksiong*.
8 kn. kajioe poetie olie. *Sech Oemar*.
5 bn. gedr. katoen. *Morgan Melbourne* en co.
20 kn. katoenen. *Adam* en co.
1 kt. stokken. *Metsendorff Wilmans* en co.
3 koffer kleeren. *MacLains Watson* en co.
3 pakk. kleinigheden. *Herman en Blavet*.
4 kt. diversen. 4 krandsj. tuigen. 1 kist do. 10 tromm. beschuit. 4 kn. manufact. 1 kt. kleinigheden. *Order*.
8 tonn. lamp-olie. *Steits*.
21 pakk. offer papier. *Iap Ban*.
Van Singapore en Riouw per ned. ind. bark. *Faid Alim* gez. *Sech Oemar* bin abdulla Bagawie.
275½ pic. gambier. *Tan Kangsoej*.
350 zakk. gedr. garnalen. 30 krandsj. do. visch. 2 pat ghie. *Gesage*.
1 baal lijnwaden. *Said Soema*.
1 kt. lijnwaden. 2 potj. ghie. 1 vt. arab tabak. *Said Hassan Oemar*
1 kt. lijnwaden. 1 pakk. do. 1 kleere. kist. *Sech Bagressa*.
Van Banka per ned. ind. bark *Djoharis* gez. *Keagues. Mohamat Assiek*.
2½ pic. was. *Sech Abdul Rachman*.
Van Nederland per ned. schip *Christophorus Columbus* kapt. Groenewoud.
3 pic. koopwaren. 200 vatj. menie. 139 ks. lijnwaden. *de Weerd, Ruyt* en co.
466 ks. lijnwaden. 10 vatj. specie. 10 baal. lakens. 137 coll. koopwaren. 25 baal garens. 2 kn. zijde. 1 do. kantoerbehoefden. 5 do. arcanum. 20 zak guano. 770 star. lood. 6 kn. ijzerwerk. 3 do. staafkoper. 151 vat spijkers. 23 rol lood. 1 kt. ijzerwerk. 27 do. blik. 20 vat koperen spijkers 122 kn. olie en traan 202 bl. koffij. zakk. *N. H. M.*
153 coll. lijnwaden. *E. Moorman* en co.
8 paarden. lijnen 12 vaden vand. 4 lyken. *Gouverneur-Generaal*.
11 kn. manufact. 4 do. zijde stoffen. 3 do. hoeden. 9 do. wijn. 200 vat bier. *Pandel en Stiehaus*.
2 kn. divers. *Bahre en Kinder*.
76 kn. lijnwaden. 4 do. knopen. *Busing Schroder* en co.
27 kn. lijnwaden. *Bahre en Kinder*.
41 kn. provis. 102 vat. bier. v. d. *Broek* en co.

25 kn. manufact. *Haager en Schuurman*.
1 do. boeken. *Tiedeman en v. d. Burg*.
2 kn. provis. v. d. *Beek*.
15½ aam genover. *Lange* en co.
6 kn. manufact. *Metsendorff Wilmans*.
16 vat bier. 14 pjp. do. *John Pryce* en co.
25 kn. bier. 1 do. steep druk. behoefden. 2 vat menie. 4 do. lood. wit. 37 do. olie. 1 do. reukwerk. 12 kn. soda. 8 vat. palm oil. 2 do. smeer. 1 do. boeken. 60 deelen. *B. Kopersmit* en co.
10½ pjp. bier. v. d. *Biesen*.
70 kn. bier. 2 do. wijn 100 vat. boter. 38 kn. ingel goederen. *Order*.
100 kn. bier. 86 do. lijnwaden. 21 do. manufact. *E. Moorman* en co.
1 kn. hoeden. *Kreglinger Dummier* en co.
10 do. divers. 5 do. do. *B. Sanier Suermont* en co.
1 kn. provisien. *Gumprich*.
25 kn. gedr. vrucht. gebr. *Roselje* en co.
31 kn. divers. 99 do. dranken. v. d. *Biesen*.
1 kn. lijnwaden. *Reynat en Vinju*.
1 kt. passament. 1 do. vrucht. *Tiedeman en v. d. Burg*.
3 kn. divers. 1 do. porcelein. 6 vatj. boter. *Paine Stricker* en co.
5 vat divers. 40 coll. verfwaren. 4 pak laken. *Viebert*.
13 kn. manufact. 3 do. zijde stoffen. *Pandel en Stiehaus*.

Uitvoer.

Naar Samar. en Nederl. per ned. schip *Anna* kapt. Kleijnberg 51 tonn. koolteer. 20 kisten. manufact. 20 balen id. 6 pakk. dek. 1 kistj. zilverwerk. 10 kisten roode wijn. 1 do. en pendule. vaatj. meel. 1 kist goud galon. 1 kistj. zilverwerk. 8 oxb. a. 100 ankers do. 4 kisten glaswerk. 10 do. manufact. 1 kistj. ta. 12 kist. papier. 90 do. wijn. 1 blikk. doos juwelen. 1 kist en tuig. 1 kist vier wielen. 1 do. en slijpsteen. 200 vaatj. boter. kisten. manufact. 70 do. wijn 2 spiegels. 4 do. glas. 4 lampen garnitures. 1 do. vorken. en lepels. 1 do. koopmansch. 8 bakken. 2 kisten. 5 pijpen. 27 loaj. stuk. 4 kisten. 1 kist suiker rol. 5 kisten koopmanschapp. 4 do. landbouwwerktu. 139 do. bier. 42 do. id. 6 do. papier. 3 do. koopmanschapp. kistj. boeken. 5 kisten droogerijen. 100 kistj. a. 1 kaas. 4 kist papier. 25 keld. generer. 1 kist een grootboek. 1 do. aardpjp. 1 geemb. kistj. 1 do. doosje. 1 kist led. monster fleschj. 1 droogerijen en tinwerk. 22 do. manufact. 1 pakk. f 2240 sp. 2 kistj. divers. 25 do. provis. 25 vaatj. gedr. vrucht. 20 do. pens. 1 kist 1 piano. 5 do. speelkaarten. 150 vaatj. boter. keld. generer. 50 do. lijn-olie. 20 vaatj. loodwit. 8 kisten pap. 4 do. provis. 2 do. saucijsen de boulogne. 3 do. roskammen. bottels. 6 do. glaswerk. 2 do. aardewerk. 200 kistj. kaas. 6 provis. en 1 vat bier. 200 ham. 55 vaatj. geslacht. 1 pakket ma. werkj. 100 boter. 200 kistj. kaas. 12 vaten porcelein. 120 ta. teer. 1 kist. overhemden. 10 vatj. en 1 kistj. knikkers. 33 kist glaswerk. 33 do. aardewerk. 3 do. aardepijpen. 1 do. eechoo. kerswerk. 1 do. koek. 100 vatj. haring. 10 kisten zuur. 1 kist 1 thee kistj. en 1 lepeldoosje. 4 kisten banket. 2 do. likeur. 4 do. zeep. 2 krat. steengoed. 1 kist stokvisch. 20 do. elixer. 6 steengoed. 1 kistj. monsterpijpen. 1 kist. koffijmolens. 4 krat steengoed. 8 kistj. provis. 1 vat aardewerk. 60 md. seterwat. doosj. juwelen. 2 pakk. kleederen. 2 kisten vrucht. 44 do. 1 do. modellen. 11 do. aardewerk. 2 do. glaswerk. *aan boord* *Lading*.
391 kisten schuitj. tin. *Factorij*.
Naar Falmouth over Padang. per russ. schip *Triton* kapt. J. J. Nyls 670 zakk. rijst. 975 boss. rotting. 36 pakk. kaneel. 404 krandsj. suiker. 3000 st. goenie zakk. 120 pakk. gom elastiek. *Bahre Kinder*.
Naar Swan Rivier per eng. schip *Leander* kapt. R. F. John-St 543½ pic. suiker. 73½ pic. idem. 98½ pic. idem. 152 idem. 100 do. 15 pic. koffij. 118 do. padie. 15 do. zwt. peper. 15 do. touw. 432 do. rijst. *W. Andersen, Tolson* en co.
16 pic. koffij. 460 do. rijst. 595 do. suiker. 5½ do. java kand. 126 do. padie. 35 do. kajer tonnw. *Adam* en co.
Naar Macassee, Molukkos via Samarang, en Soerabaya. per ned. stooms. *Ambon* kapt. Hugenholtz.
138 tail stofgoud. *aan boord* *geb. lad. v. Padang*.
12 ma. madera. 6 do. roode port. 1 ks. saijceijs. v. d. *Biesen*.
8 kn. divers. en kramerijen. 16 kistj. thee. 16 ma. selts. water. ks. zuren. 1 do. eande cologne. 500 ps. papier pajjons. 89 comijn zaad. 8 tonn. verf. 1 kt. castor olie. 24 vs. haring. spijkers. 2 pic. knoffok. 1 kt. zalm. 8 vs. loodwit. 1 kt. va. coralen. 1 kt. arab gardamong. *Sech said bin Oemar Alkatris*.
20 kn. madspoll. 1 kt. cotonetten. 4 do. nikania. 2 do. gekl. do. zijde gederen. 2 gouden krissen. 1 do. buikband. *N. H.*
1 kt. hoeden. 1 do. groetens. 25 ks. cognac. 25 kn. wijn. 10 bier. 10 ks. provis. 2 kn. lampen. *van Louwen*.
1 kt. cotonets. *Bahre en Kinder*.
4 do. vat wijn. 3 do. port do. *John Pryce* en co.
1 vat. schappen. 1 do. ijzer patjols. 1 do. bijlen. 1 do. tim. gereedschap. 20 kisten thee. 20 chin. ijzer pannen. *Kreglinger Dummier* en co.
1 kt. papier. 1 do. boeken. 2 kistj. do. 1 pakk. kaarten, *van Noman, en Koffj*.
6 kn. gember. 2 koff. 3 kistj. kleederen. 1 kt. confituren. *Jatie en Landberg*.
10 vn. bier. 5 do. do. 2 ks. likeur. 24 coll. provis. 'en drank. *de Broek* en co.
1 kt. glazen ruiten. 2 ks. eande laverder. 1 kt. glas. 1 do. 1 do. roode visch. 4 rotting voor zweepen. 1 tafel. 1 doz. 1 wagen. 8 vaten teer. 7 vn. vleesch. 13 vs. verf waren. menie. 6 kn. visch. 3 do. servies. *B. Kopersmit* en co.
10 vn. meel. 2 kn. porceleinen. 1 do. zijde goederen. en mode. *Busing Schroder* en co.
1 kt. kat. goederen. 1 do. sp. matten. *Said Hoosin Alhaf*.
1 kt. kat. modewaren. 95 ps. zijde do. 1 kt. sarongs. 1 kist 2 vaten rijj. *Pandel en Stiehaus*.
2 kn. gew. slendangs. 1 do. do. doeken. 22 do. manufact. *de Ruyt* en co.
1 kt. gedr. goederen. *Adam* en co.
1 kt. manufact. *Pitcairn Syme* en co.
1 vat. aardewerk. 3 pic. salpeter. 1 kt. naagaren. *MacLains en co.*
1 kt. divers. dames. artikelen. 1 do. cognac. 2 keld. generer. boter. 4 ks. suiker. v. *Ries*.
25 pic. bladkoper. 1 kt. ruwe zijde. 4 do. mousseline. 20 matten. *Sech awal Jawas*.
5000 guld. zilv. specie. *Han Tjengsan*.
193 pic. zwt. peper. 75 do. witt. do. 1 wagen. *Hunter*.
6 kn. kat. goederen. 10 vs. chin. verf. *Lioungtan*.
4 kn. witt. katoen. 2 do. sarongs. 2 do. chitsen. 4 pic. *van Moutjoen*.
1 kt. kramerijen. *Reijnt en Vinju*.
1 baal en 9 kn. gedr. katoen. 1 doos zijde. stof. 3 kn. w. ren. 3 do. witt. katoen. 2 do. gedr. do. 4 do. id. 6 do. stof. 3 do. witt. katoen. 1 baal gedr. do. *E. Moorman* en co.
1 kt. hoeden. *L. Platon*.
1 do. sigaren. *H. Plump*.
4 kt. kerk boeken. *J. Boshouwer*.
1 do. provisien. *E. M. Gumprich*.
1000 sp. matten. 7 st. ginghams. *Sech aboe bakar Jubid*.
1400 sp. matten. *Said hoosin bin Alooie Aijdroes*.
5 kn. wijn. 3 do. madera. 5 do. sla-olie. 3 do. provis. 1 do. ham. 1 do. kalk. *Berne*.
2 oxb. cognac. 25 ks. do. 6 do. bourgogne. 12 do. vrucht. dewijn. 1 baal kraken. *Vaupel* en co.
1 baal manufact. *Burth Mijrtie* en co.
1 kt. opauletten. v. *Ommeren Rueb* en co.
45 do. blik *Tiedeman* en v. d. *Burg*.
6 kn. roode wijn. *Bedier*.
2 do. portretten. *Jurgens*.
en Gouvernements. goederen.

Theatre Français de Batavia
Lundi, 8 Août 1853.
LUCIE DE LAMMERMOOR.

GEDRUKT EN UITGEGRVEN TE BATAVIA BIJ W. B.